

Nepriklausoma LIETUVA Independent Lithuania

Nr. 10 (204) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1951 m. KOVAS - MARCH 15 d.

PRICE 10 c. XI METAI

PARYZIAUS PREKONFERENCIJOJE KRIZĖ

GROMYKA ATMETĖ VAKARIEČIŲ PASIŪLYMUS. DIDELI ĮVYKIAI IRANE. MILŽNIŠKAS RUSIJOS KARO BIUDŽETAS. TITO BALTOJI KNYGA.

Praėjusi savaitė gausi įvykių, kurie, bendrai imant, ne atrodė labai svarbūs, tačiau esmėje iš jų aiškėja, kad

vyksta didelė ir sunki kova dėl tų pačių principų, dėl kurių žmonija kovoja ypač kietai jau visą pokarinį metą.

Visų pirma tenka pažymėti, kad Keturių Didžiųjų užsienių reikalų ministrų pavaduotojų pasitarimuose, kurie vyksta Paryžiuje nuo kovo 4 dienos, Rusijos užsienių reikalų ministro pavaduotojas „garsusis“ veto specialistas Gromyko atmetė vakariečių pasiūlytą projektuojamosios Keturių Didžiųjų — Amerikos, Prancūzijos, Anglijos ir Rusijos — užsienių reikalų ministrų konferencijos programą. Reikia pabrėžti, kad JAV atstovo Jessupo pasiūlytoji programa yra tokia, kuria buvo siekiama, kad konferencija tikrai įvyktų.

Jessup programa numatė galimus sutarti punktus: 1. Iširti Europos neramumų priežastis, 2. Iširti Europos ginklavimąsi, 3. Tarkos su Austrija ir 4. Tarkos su Vokietija klausimus.

Naujasis Gromykos veto, kaip spejama, reiškia, kad Rusija yra nusistatčiusi kelti Trečią Pasaulinį karą. Tikriausiai — jį išpulti, nes jis jau vyksta. Kysium su tuo tvirtinama, kad Rusija pasiryžusi išeiti iš Jungtinių Tautų Organizacijos. Šiam teigimui didelį pagrindą davė Stalino „Pravda“ duotas pareiškimas, kuriame JTO Stalinas vertina, kaip, „JAV imperializmo įrankį“.

Su šiais pareiškimais ir su Gromykos laikysena Paryžiaus pasitarimuose siejami įvykiai Irane ir Albanijoje, kur vyksta didelė ir žiauri kova. Kaip jau žinoma, Tiranoje Rusijos atstovybėje sprogo bomba, o Teherane nusautas ministras pirmininkas Ali Kazmara. Šis buvo Irano santykių su Vakarais šalininkas. Jis reikėjo pašalinti tiems, kuriems jo politika nebuvo pakilni.

Kol kas Irano įvykiuose miglos dar neišsklaidytos, bet neabejotinas faktas, kad šalių kovos yra kraštutinių pobūdžio.

Idomu, kad tuč tuojau po premjero nužudymo, buvo priimtas įstatymas, kuriuo nacionalizuotos — nusavintos naftos versmės, kurias ligšiol eksploatavo Irano — Anglij firma. Nafta gi šiais laikais yra vienas vertingiausių produktų, dėl kurio kveržiuojasi valstybių interesai ir siekiai, o iš to kyla kova.

Šių ekstra įvykių fone, tartum slenka, bet labai tvirtu žingsniu, lėtėjie įvykiai.

Vienas įdomiausių dalykų yra JAV senato didžiulė balsų persvara priimtas bandomasis nutarimas dėl privalomojo jaunuolių karinio apmokymo. 68 senatoriai prieš 20 pasisakė, kad kiekvienas Amerikos jaunuolis, sulaukęs 18 metų, turi bent 6 mėnesius mokytis karinio paruošimo — ginti valstybę.

Kitas ryškus faktas: Rusija Stalino viešpatavimo istorijoje priėmė didžiausią karo biudžetą, kuris 1951 metams siekia 24 milijardų dolerių.

Ir tai rodo, kad Rusija ca-

ro — diktatoriaus Stalino yra vedama į karą, kuris buvo pradėtas ruošti dar nepasibaigus Antrajam Pasauliniam karui. Tą faktą pripažįsta Tito tik ką išleistoje Baltoje knygoje, kurioje surašyti Sovietų kėsinimosi į Jugoslaviją faktai.

Iš antros pusės, vienas atominės fizikos specialistas pareiškė, kad Nevadoje buvusi susprogdinta vandeninė atominė bomba, kas reiškia naują JAV atominių išradimų.

Greta to ir greta JAV pareiškimo, kad jos į Europą siųs dar daugiau savo kariuomenės, Anglijoje Edenas pa-

reiškė, kad ir Anglija savo okupacijai kario menę turi papildyti ligi 6 divizijų. Tai vis Europos saugumui sustiprinti nuo Rusijos agresijos, apie kurią Europos jėgų vadas gen. Eisenhoweris pasakė, kad

Europos saugumas dabar yra jau tokiam stovį kad jeigu Rusija ją užpuls, tai greit karo nelaimės, o ilgesniame kare, kurame dalyvaus ir JAV, ji pralaimės.

Jeigu prisiminti, kad daugelio šalių komunistų eilėse pasireiškia žymus skilimas, tai galima prileisti, kad komunis-

tų agresijai nėra palankios sąlygos. Bet labai gali būti, kad Stalinas kaip tik dėl to gali skubintis išplėsti karą. Yra duomenų, kurie liudija, kad jis savo grąšinimą — suvaryti amerikonus į jūrą — planuoja vykdyti. Žinios iš Kinijos praneša, kad ten dabar sudaroma vėl milijoninė kariuomenė, skiriamą Korejos karui. Vienu milijonu kinų Maskva jau patyrė Korejos dirvą, dabar tam pačiam tikslui ruošiamas antras milijonas. Maskvai žmonių negaila, — ji juos laiko tikrai patrankų mėsa.

Mainos rūbai raudono svieto...

Mūsų bendradarbio iš Berlyno.

Berlyno „demokratiname“ sektoriuje vasario pabaigoje suvažiavo posėdžių „pasaulio tautos taryba“, neva atstovavusi 81 tautą. Žinoma, tai buvo komunistų mašinėlės padarytas. Vilniaus radijas, prieš skaitant dalyvių sąrašus, gavo įsakymą prie kiekvieno dalyvio pavardės pridėti „ponas, poninė, panelė“, žiūrint lyties ir pan. Šiuo pasitvirtina pasku-

tinių nelaisvių pasakojimai, jog paskutiniiais metais Rusijoje eiliniai vergai ir valdžios pareigūnus kreipiasi „gospodin tovarišč“ (ponas drauge) arba „tovarišč gospodin“ (žodžiais).

Okupuotą Lietuvą naujadaras „kolūkiš“ žmonių kalboje pavojo „kulaku“ o „kolūketis“ — „kulakiečių“.

Kauno apskrityje tokie „kulakai“ baigta sujungti į didžiulius kolchozus. Vienas to apskrityje kolchozas jungia 3.500 buv. ūkininkų sodybų.

„Dėmesio! — Žmonių spąstai!“

Vak. Berlyne žmonių grobi mai nesiliauja. Paskutiniū metu žmonių grobimais pradėjo verstis ir sovietinė radijo stotis, esanti britų sektoriaus viduryje. Kad perspėjus pavojų esant, prieš radijo stotį įrengiamos trys didžiulės iškabos — Dėmesio! — Žmonių spąstai!

— Ok. Lietuvoje „aukščiausiuji tarybas“ iki antros valandos „balsavo“ 96 proc., o Latvijoje iki tos pačios valandos — 99 procentai. Visose respublikose gyventojus ir rinkimų patalpas gabenos 5 milijonai agitatorių.

Alg. V.

Politinės raidos apžvalga

„Jour. de Geneve“: Pagal Atl. pakto pavyzdį amerikiečiai rengiasi organizuoti Ramiojo Vandenyno valstybių sąjungą, kuriai priklausytų Australija, N. Zelandija, Filipinai, Japonija, JAV ir Kanada. Malajus ir Indokiniją atstovautų D. Britanija ir Prancūzija. JAV diplomatų pasitarimai su minėtų valstybių atstovais susitikimo palankų nusiteikimą šiam projektui.

„H. Tribune“: Irano ministras pirmininkas pareiškė parlamentui komisijai alyvos reikalams, kad būtų neteisėta atšaukti duotas koncesijas, be to kraštas nei finansškai, nei technškai nėra pasiruošęs perminti ir savo rankas alyvos promone.

„H. Tribune“: Sovietų zonos Vokietijoje „oro policija“ turi daugiau negu 2000 lėktuvų. Neseniai paskelbtas potvarkis leidžia Rytų zonos vokiečiams vėl nešioti nacių kar-

RABINAI KELIA TRIUKŠMĄ DEL MOTERŲ KAREIVIAVIMO.

Izraelis pirmasis bando įvesti moterims privalomą karo tarnybą.

Izraelio respublikos Ben Guriono kabinetas įnešė parlamentą įstatymą, kuriuo einant Izraelio mergaitės turės privalomą karo tarnybą.

Šiuo įstatymu labai nepatenkinti rabinai — ortodoksai, kurie prieš tą įstatymą kelia triukšmą. Tuo reikalu net Amerikon jie atsiuntė savo agentus, kad ir čia išvystytų prieš tą įstatymą akciją.

KLB - LOK-as SVARSTO KLB RINKIMŲ TAISYKLES

Ilgai netrukus bus paskelbti rinkimai, — skubiai reikia baigti visų lietuvių registraciją.

Paskutiniame posėdyje KLB-LOK-as svarstė ir priėmė 30 paragrafų Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos rinkimų taisyklių. Numatoma, kad sekančiame posėdyje taisyklių svarstymas bus baigtas ir bus jos paskelbtos.

Ilgai netrukus po to seks skelbimas rinkiminių datų sudaryti rinkimų sąrašus, sudaryti renkamujų sąrašus, įteikti tuos sąrašus ir tt. Bet pagrindinis dalykas — surašyti vi-

sus Kanados lietuvių, sudaryti visų Kanados lietuvių kartoteką, nes pagal ją bus nustatomas kiekvienai apygardai kandidatų į Krašto Tarybą skaičius. Registracijos kortelių dublikatus reiks prisųsti centriniam KLB-LOK-ui.

Primenama, kad visose apylinkėse rinkimus vykdo Apylinkių Laikinieji Organizaciniai Komitetai, kurie yra sudaromi pagal KLB-LOK-o paskelbtas taisykles, kurioms pagrindu yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės statusas.

KLB-LOK-as,

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!

For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba.

Published by the Lithuanian League of Canada.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Adresas: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q. Canada

POLITINIS VEIDRODIS

pagal

naujausį NEWSWEEK periskopą

— Rašo Dr. Aušrotas —

Priešo įvertinimas.

Amerikos žvalgybos nuomone, JT karinės jėgos turi rimtai skaitytis su raudonosios Kinijos pajėga Korejoje. Pagal gana tikslus duomenis, komunistinė Kinija galinti duoti kovos laukui apie 3 milijonus pirma klasių karių. Ir, jeigu Kinija norėtų susilpninti kur nors kitur savo pozicijas plačioje teritorijoje, tad Korejoje ji galėtų sutelkti apie 2 milijonus kovotojų. Jeigu prie šios masės pridėti, kad ir 150 tūkstančių šiaurės korejiečių kareivių, tai prieš smogiamą jėgą būtų tokia rimta, kad reiktų daug pastangų šią srovę užtvarkyti. O su rusiškosios aviacijos parama priešais galėtų vykdyti kasdien apie 600 kovos skridimų, daugiausia sprausminiais lėktuvais.

Jie būtų privalę žinoti

JAV užs. reikalų ministerija, griežčiausiai peržiūri savo žvalgybos skyriaus pareigūnus, kaip netikusio padėties vertinimo paseka, jiems nepavykus teisingai įvertinti ir reikalų plėtotę, kada buvę paskelbta atginkluoti V. Vokietiją. Kaip žinoma, šis faktas gana žymiai atsiliepęs santykių vystymuisi tarp Rusijos, Vokietijos ir žinoma, Prancūzijos. Užs. reikalų min. Ache sonas dabar prisipažįsta, kad jis padaręs klaidą, reikalaujamas atginkluoti V. Vokietiją praėjusių rudenį, Atlanto Pakto atstovų susirinkime N. Yorke.

Užsienių rinkiminiai spėjiojimai

Šių metų balandį, reikia laukti, kad Winston Churchill,

Anglijos metinio biudžeto debatų metu pabandys dar kartą nuversti darbiečių vyriausybę. Jeigu jam tai nepavyktų, tad laukitina, kad trumpiau sia, ligi ateinančio rudens Darbo Partija ramiai valdys Angliją... O Prancūzijoje, visuotinių rinkimų metu, kurie greičiausiai įvyktų spalio mėnesį, jeigu parlamentas dar bar panaikintų esančią proporcinio atstovavimo sistemą, tad komunistai netektų mažiausiai 100 — 125 parlamentų vietų (turi 183). Tačiau, jeigu ir liktų dabartinė rinkimų tvarka, tad komunistai, žinovų spėjimu, vistiek nustos apie 50 atstovų.

Jie yra taip pat antirusai.

Vienos sovietų Rusijos srities pogrindžio radijo klausytojai nusiskundžia, JAV Amerikos Balso toje srityje yra per daug prorusiškas. Kalbamoji sov. Rusijos sritis yra Ukraina, ir jos gyventojai ne tik nori atsipalaiduoti nuo komunizmo, bet ir nuo „motinos“ Rusijos. Pogrindis skundžia si, kad Amerikos Balso programos esančios Rusijos politinių emigrantų įtakoje, kurie nors ir būdami antiraudonieji, tačiau juose atsispindi imperialistinės Rusijos noras laikyti Ukrainą savo karalijoje.

Čia galėtų būti atsakymas.

Aukštieji Vašingtono pareigūnai vis labiau ir įsiskaido pabrėžia, kad esminis veiksnys kovoje, atstumti visuotinę raudonųjų puolimą prieš Indo-Kiniją, būsiąs veiksmingas partizanų veikimas pietų Kinijoje. Informuotų sluoksnių tarpe dabar nesanti jokia paslaptis, kad Amerika, ne tik kad tylomis partizanams teikianti ginklavimą, bet ir svarbius vadovus. Yra sakoma, kad šie sukilėliai turi apie pusantro milijono vyrų, ir pagal pranešimus iš neramųjų sričių ir pietinėje Kinijoje vykdomų mirties sprendimų išeitų, kad jiems tikrai pavykę sugriauti Mao Tsetungo planus.

Tolimųjų Rytų kryptys

Visoje Kinijoje dažnai ren gamuose paroduose — eisenose yra rodomas naujas plakatas, kuriame vaizduojamas Dė Samas su virve ant kaklo ir jį šautuvą atkreipęs raudonosios Kinijos kareivis. Aišku, kad tai Pekingo išleistas naujas propagandos stereotipas. Amerika jau kuris laikas spaudžia Britaniją, kad ši protestuotų Pekinge dėl įvykdytų JAV misionierių areštų ir turto nusavinimo. Tačiau britai jaučiasi nepatogiai, vis nenorėdami užgauti kiniečių. Greičiausiai, jie patars Amerikai kreiptis į Švediją, kuri taip pat palaiko diplomatinis santykius su Mao Tsetungu.

Ko gi jie siekia.

Pagal geriausius Vašingtono diplomatų nuomone, Markvos dabartinė didžioji strategija siekia: a. Pavaizduoti, kad Kremlius būsimose savaitėse bus didžiai susirūpinęs Azija, o ypač Koreja, ir b) Vokietijos klausime, atrodys, kad rušai yra gana sukalbami, jiešdami visiems palankaus sprendimo. Jie tikisi, pagal patyručių stebėtojų nuomone, pravesi sąjungto ir nepajėgus — neutralizuoto Reicho sudarymą, kuris būsiąs taip silpnas, kad, lyg nunokęs vaisius kris žemėn, kaip komunistinių intrigų paseka.

FRANCO NEKLAUSO BARCELONOS DARBININKAI.

Radio praneša, kad Barcelonoje kilo darbininkų streikas, lydimas riaušių. Darbininkai pradėję streiką todėl, kad pa brangės yra pragyvenimas, o darbo atlyginimas nepakeliamas. Darbininkai reikalauja derinti darbo atlyginimą su kainų kilimu.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis
Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: TR. 9735

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates
Kanadoje \$ 4.00 Canada \$ 4.00
Užsieny „ 4.50 Other Countries „ 4.50
Australijoje „ 5.00 Australia „ 5.00
Teksto eilutė 15 ct. Paieskojimų kaina „ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitaraimą, gauna nuilaidų.

Dar savų reikalu

Jau ketvirtą „Nepriklausomos Lietuvos“ numerį leidžia me Spaudos bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ namuose, kaip įprasta sakyti — nuosavose namuose. Atseit, Spaudos bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“, kuri yra sukurta leisti „Nepriklausomos Lietuvos“ laikraštį, yra persikėlusi į nuosavus namus ir čia jau įsikūrusi.

Spaudos bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ spausdė namuose dirba ir laikraščio „Nepriklausoma Lietuva“ redakcija ir administracija. Nors namai dar nebaigti statyti ir nebaigti įrengti, bet darbas čia eina visu galimu tempu ir čia dabar koncentruojasi KLCT ir visos lietuviškos organizacinės sąjūdis.

Galima konstatuoti, kad tai yra labai malonus ir labai reikšmingas faktas. Ir patys vargė ir kitus varginę savo būvimu ne mažiau nei nepritaikę tose reikalui sąlygose, pagaliau jau turime savo pastovią būstinę, kurioje esame visiškai šeiminingai. Dirbame, kada tikta ir reikalingas, niekam netrukdom ir mums niekas netrukdo. Tai yra nepaprastai svarbu ir nepaprastai malonu.

Už visa tai padėka ir to darbo garbė priklauso tautiečiams, kurie, suprasdami reikalo svarbą, pirkė „Nepriklausomos Lietuvos“ akcijas — šėrus ir tuo sudėję pinigų, leidusių pradėti savų namų statybos darbą.

Deja, statyba atsieina daugiau, negu kukliai buvo projektuojama. Todėl, kad namai būtų pastatyti bent tiek, kad juose galima būtų dirbti, teko sklintis. Be dviejų tūkstančių dolerių paskolos negalima buvo namų pristoti ligi tokio stovio, kad juose būtų galima dirbti. Už tą paskolą tenka didelė padėka tam tautiečiui, kuris su prasto šio reikalo svarbą ir taip jautriai jį įvertino, kad labai gražiai paskolino, taikydamas paskolos emėjams didžiąją palankumą.

Apytikris statybos balansas dabar yra toks: apie 2.000 dolerių yra surinkta už šėrus ir

2.000 dolerių paimta paskolos. Ši būseną verčia mus kreiptis į jautrius tautiečius ir prašyti juos atkreipti į šį reikalą dėmesį. Didelis aci visiems, kas pirkė šėrus, bet didelis prašymas ir į tuos Gerbiamuosius mūsų Škaitytojus, kurie kviečiami pirkti dar šėrus, nes reikia padengti skolas. Konkretiai kalbant, mums reikia dar 200 — 300 naujų akcinių — šėrininkų, kurie nupirktų namų statybos reikalus šėrus po 10 dolerių kiekvieną.

Reikia pabrėžti, kad tokiu būdu šėrininkai jau turi konkretų turtą, kurio vertė nuolat kils. Ir nauji namai, ir mašinos, ir kitas turtas, kaip namo vieta ir tt., yra jau bendrovės nuosavybė. Ir, kas nemažiau svarbu, kad toji aplinkybė leidžia „Nepriklausomai Lietuvai“ eiti padidintai ir turėti geresnės perspektyvas.

Dėl perspektyvų — platesnių, tolimesnių — tektų daugiau ir išsamiau parašyti, tačiau tam reikalingas detalesnis planas, kuris tikrai dabar, gavus po kojomis tvirtesnę pagriną, pradeda formuotis. Per perspektyvų yra. Bet tuo pirmuoju žygiu reiktų išgyti bent dvi-tris mašinas, kurios leistų bent tam tikru laipsniu pradėti plėtimąsi; pradėti, gal net naujus darbus. O tai jau sudarytų sąlygas, kad bendrovė imtųsi biznio, kuris jau pradėtų nešti pelną.

Žodžiu, galvojama apie tokias perspektyvas, kuriose darbas būtų išplėstas ir nešėtų pelną. Ir tai bus įmanoma tik tada, kada bendrovė gaus konkretų pagrindą, galimą tikrai naujų šėrų — akcijų pirkimo atveju.

Kiekvienam dirbančiam skaitytų 10 dolerių pasiūsti už šėrą yra visai įmanoma, o daugelio po 10 dolerių sukurta suma jau sudarytų platesnės veiklos bazę. Štai kodėl mes kreipiamės į mielus mūsų skaitytojus ir prašome juos paremti bendrą reikalą.

Tvirtiau susikūrę, būsime malonesni patys sau ir kitiems imponuosime savo pajėgumais. Sp. b-vė „NL“ ir KLCT.

Tautos Fondo atstovybės Kanadoje

Aplinkraštis Nr. 2.

Visiems lietuviams, organizacijoms ir jų skyriams, Kanadoje.

- Liečia:
1. Tautos Fondo Atstovės Kanadoje Samatą 1951 m.;
 2. Atstovybės veiklą;
 3. Veiklos plėtimą;
 4. Padėka — linkėjimai.

I.

Tautos Fondo Valdytojo prof. Kaminsko 1951 m. sausio mėn. 29 d. rašte minima samata T. F. Atstovybei Kanadoje 1951 m. siekianti \$ 6.000,00. Ši suma bendrame veiklos plane laukiama iš Kanados lietuvių ir yra reikalinga Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo Komite to 1951 m. numatytiems darbams atlikti.

Tautos Fondo Valdytojas savo rašte prisipažįsta, kad esą nedrąsu pasakyti sumą, tačiau žiūrint į visų reikalų svarbą, tenka \$ 6.000,00 Kanados lietuviams skirti.

Ši suma turėtų susidaryti iš pastovių Tautos Fondo įmokų. Į ją neįeina Vasario 16-tos minėjimuose surinktos aukos. Pirmajame pusmetyje laukiama \$ 2.400,00.

Atstovybė mano, kad esant Komitetui.

Kanadoje jau vien tik naujųjų ateivių 8.736 skaičiui ir ne mažesniame senųjų skaičiui, laikantis principo — \$ 1,00 kiekvienam — metinė \$ 6.000,00 samata nėra per didelė.

II.

„Tėviškos Žiburiai“ Nr. 5 „...didžioji šventė geriausia proga surikiuoti jėgas tikslinčiai kovai“ ir „Nepriklausoma Lietuva“ Nr. 6. „Spaudos apžvalga“ mini Tautos Fondo Atstovybę Kanadoje.

Atstovybė, būdama labai dėkinga abiem laikraščiams už Tautos Fondo reikalų propagavimą, taigi vertindama tautiečių jautrumą ir sugestijas, nori pareikšti:

a. Tautos Fondo veiklos pagrindu yra lėšų telkimas Lietuvos išlaisvinimui. Atstovybė nori nuosirdaus bendradarbiavimo kelių dirbti su visais lietuvišiais, organizacijomis, laikraščiais telkiant lėšas Tautos Fondui ir visus kviečia į šį didį Lietuvos laisvės darbą.

b. Tautos Fondo Atstovybė tiesiogiai priklauso Tautos Fondo Valdytojų ir per jį Vyriausiam Lietuvos išlaisvinimo Komitetui.

Pavergtoje Lietuvoje

Lietuvos miškai naikinami smarkiu tempu.

(Tiesa, 1950. XII. 13 d.): Nurodoma, esą Lietuvos miškams kirsti imtasi naujos technikos: automašinų, kilnojimų elektros stočių, elektrinių pjūklų ir pan. Eilėje vietų suruošti kursai miško kirtimo specialistams bei šoferiams paruošti. Daugelyje vietų šotėriai dirba dieną ir naktį 2 — 3 pamainomis. Miškuose įruošiamos specialios auto remon to dirbtuvės. Viskas daroma paskubinti miško kirtimo ir vežimo tempui.

Bolševikų spauda šia proga džiaugiasi, esą pakilęs darbo našumas. Šia proga nurodomos maskoliškos kirtimų pavardės, kurie elektriniais pjūklais per parą vietoje 1,5 — 2 kub. metrų, supjauna po 6—7.

Garsiosios Šimonių girios skambančios nuo elektrinių pjūklų garsų, kur kirtimo planas jau dabar esąs perviršytas. Gruodžio 17 dienos rinkimų proga miško kirtimas dar buvęs paspartintas todėl, kad Stalinas sutikęs būti renkamas Vilniaus miesto tarybos nariu.

Sukirsta miško medžiaga apdirbta ar žalia, išgabenama į Rusijos gilumą.

1950. XII. 19 d. „Tiesa“ str. „Sparčiau vežkime miško medžiagą“ toliau informuoja, kad „kiekvieną dieną išsina vis naujos kirtėjų brigados“, viena kitas kviesdamos socialien tynių. Vien tiktai Zastaučių apylinkėje pasiūsta 100 naujų kirtėjų. Milžiniški miško medžiagos kiekiai bėgi laukia transporto premoniui.

Stalinas — Vilniaus miesto tarybos narys.

Pr. metų gruodžio 17 dieną visoje pavergtoje Lietuvoje buvo renkamos „darbo žmonių deputatų tarybos“. „Mūsų terminu šnekančiam, tai buvo „savivaldybiniai rinkiniai“. Justo Paleckio žodžiais „paulytė rinkimams netarpiškai dalyvavo daugiau kaip 170.000 apygardų rinkiminių komisijų ir apylinkių balsavimo komisijų narių.

Į Vilniaus miesto tarybą su tiko būti renkamas Salinas...

AUKOS TAUTOS FONDUI

Minint Vasario 16.

Fort William ir Port Arthur, Ont. Po \$ 5,00; V. Bružas, J. Petruškevičius, V. Cibulskis, V. Jukubauskas, kun. L. Kemėšis, G. Mitalas, V. Jonaitis, K. Kaminskas. Po \$ 2,00: Tėvas S. Kulbis, dr. J. Baltrušaitis, B. Giedraitis, K. Šileika, P. Kajutis, A. Mitalas, A. Urkienė.

Viso aukų gauta \$ 55,27. Coniston, Ont. Šeši ten gyvenę lietuviai aukojo \$ 27,00. Guelph, Ont. Jurgis Strazdas \$ 10,00.

Kapusaksing, Ont. R. Bulovas \$ 2,00.

Lethbridge Alta. K. L. B. — A. L. O. K. surinko aukų \$ 44,45.

Vancouver, B. C. K. L. Tarybos skyrius surinko \$ 95,00 aukomis.

Calgary Alta. Apylinkės Lietuvių Organizacija, naujai

c. Atstovauti Tautos Fondą Kanadoje 1948 m. rugsėjo m. 16 d. buvo pakviesta M. Arlauskaitė ir L. Girinis, išrenkant juos iš tuometinės K. L. C. T., kaip daugiama apjungiančios organizacijos.

d. Tautos Fondo atstovauti Kanadoje Tautos Fondo Valdytojas įgaliojo M. Arlauskaitę.

e. Atstovybė artimiausios tartininkų laiko KLB-LO K-tą, kuris apjungia daugumą Tautos Fondo Atstovybėje dalyvaujančių, proporcingai nuveiktiems darbams visi lietuviai, organizacijos, visos kolonijos. Atstovybė vertina realų darbą daugiausia.

III.

Turėdama prieš akis uždavinius, Atstovybė konstatuoja, kad esamo aparato yra per mažas. Ji laukia pasiūlymų talkininkų. Atstovybė laukia, kad Tautos Fondo Valdytojo

Greta jo į to paties miesto tarybą išrinkti: Molotovas, Melnikovas, Suslovas ir kiti maskolai. Rinkimų metu Vilnius buvo kaip ir paprastai papuoštas maskoliškais stabais, o rinkiminės apylinkės bustas, kur „kandidatavo“ Stalinas (Pakalnės gt. 10) atrodė šitaip: „sienos apmuštos aksmu, išklotos kilimais, ant postamentų iškelta urna skendi gėlėse“ (Tiesa, 1950. VII. 17).

Jau iš vakaro į Vilnių buvo suvežta daug žmonių iš kitų Lietuvos vietų, kad čia jie balsuotų už Staliną. Nesant tinkamų patalpų, daugelis jų turėjo šalti lauke.

Tokių triukų Stalinas padarė betgi ne viename Vilniuje: jis buvo tuo pačiu laiku „išrinktas“ ir visoje eilėje kitų didesniųjų sovietų miestų.

Kaip skelbia 1950. XII. 19 d. „Tiesa“, į Vilnių už Staliną balsuoti buvo vežami žmonės netikėtai iš kitų Lietuvos vietų, bet ir iš Gudijos ir kitų „broliškų“ respublikų: Sevastopolio, Molodčono, Polocko, Odesos, Leningrado, Kurgano, Pravdinsko, Krymo, o vie nas kitas netgi atvykęs iš Uralo. Balsuotojai turėjo įdėti į urnas netikėtai specialiai su Stalino vardu paruoštas korteles, bet netgi patys savo ranka parašyti visokių liaupsinimų jam. Kada balsų skaičiavimas buvęs baigtas, rinkiminės komisijos pirmininkas „su džiaugsmu pranešė: Už — šimtas procentų“.

Lietuva remia pragariškas statybas.

Šiuo metu Sovietų Sąjungoje vyksta nauji didžiuliai katorginiai darbai, kuriuose dirba milijonai pavergtų žmonių, darbo vergų ir Lietuvos darbo žmonės turi šias hidro elektrinės statybas, perkass bei kanalų kasimą paremti savo žmonėmis bei medžiaginėmis aukomis. Lietuvos miško fabrikai pradėjo gaminti ištisus namus, kurie pervežami į Rusiją. Tik gruodžio mėnesį Naujosios Vilnios medžio apdirbimo įmonės pasiuntė į Kūbiševą 60 vagonų su 13 stantartinių namų. („Tiesa“, 1950. VII. 17).

Paris, Ont. ir apylinkės. Su aukota \$ 30,00.

Port Alice, B. C. Iš tolimos Kanados Pacifiko salos J. Kar točius \$ 5,00.

Montreal, Que. KLB — AL OK pagal aukų lapą Nr. 12, įteikė Juozas Pakulis 27,50.

Hamilton, Ont. KLB surinko aukų laike minėjimo \$ 259,16. Lietuvių Parapijos laike pamaldų rinkliava atsiuntė 83,05. Viso ta kolonija prisiuntė 0 342,21.

Sheba, Ont. M. Dinčius \$ 10,00.

London, Ont. KLB-ALOK surinko aukų \$ 69,00.

Burnis, Alta. Petras Vilėnė \$ 25,00.

Visiems aukojusiems šiam kilniam tikslui nuosirdaus šiam Marija Arlauskaitė.

1950 m. lapkričio mėn. 23 d. prašymas KLB-LO-UI būtų išpildytas.

Atstovybė prašo, kas sutinka ir su T. F. Valdytojo pagedimu, kiekvienoje kolonijoje išrinkti po vieną asmenį, o didesnėse kolonijose po du — tris asmenis į Vietos Atstovybę.

Organizacijos, neprisiuntusios atstovybei savo adresų, prašomos nedelsiant tai padaryti.

IV. Reikšdama nuosirdžią padėką visiems aukojusiems Tautos Fondui Vasario 16-tos proga, Atstovybė nori linkėti našaus darbo ir mūsų visų lūkesčių išsipildymo — sujausti Laisvos Lietuvos!

Jūs
M. Arlauskaitė,
Tautos Fondo Atstovė
Kanadoje.

6642—3rd Ave, Rosamont,
Montreal 36, Que. Canada.

Čikaginės naujienos

Čikagoje uždaroja Simano Daukanto draugiją, įkurta 1893 m. lapkričio 12 d., įkurta dar tais metais, kuomet Čikagoje buvo apie penki tūkstančiai lietuvių. Draugijos tikslas buvo remti mokslą, šviesti ir prusinti savo tautiečius. Tuo tikslu draugija buvo įsteigusi knygyną, kuris kasmet dūna mas išaugo ir rimtą knygyną.

Večiau si draugija pateko į vietos parapijos įtaką ir tuomet virto pasalpine draugija, kokia išbuvo iki šių metų.

Simano Daukanto draugijai visą jos gyvavimo laiką ėjo politinės tarp narių kovos. Draugija atspalaidojusi vienos įtakos pradžioje sparciau dirbti, bet pradėdant 1920 m. pateko kiton kraštutinėn įtakon, kuri žlugdytė žlugdė ir tramde draugijos veiklą. Dabar draugija turi vos 18 narių, knygyną, turto už 5.000 dolerių ir Lietuvos auditorijos akcijų už tris tūkstančius.

Čikagoj veikia taip vadinama Čikagos Lietuvių draugija. Iš vietos veikiančių draugijų, ji yra nariais skaitlingiausia, nes jų turi per 6.000.

Čikagos Lietuvių draugija yra pasalpinė su savitarpinės pagalbos žymėmis.

Čikagoj draugijų Čikagoj yra kelionka, tik kitos narių turi po keletą simtų. Draugija kasmet pavasarį turi tradicinį savo koncertą. Šiais metais jis įvyko vasario 4 d. „Pirmyn“ St. Steponavičiaus vėdamas choras jau kelintą kartą čia pasirodo su operete „Links moji Našlė“.

JAV statistikos žinios skelbia, kad 1939 m. visi lietuvių kalba einą periodiniai leidiniai, laikraščiai, žurnalai, turėjo 110 tūkstančių egzempliorių. Jei skaityti, kad vieną egzempliorių skaito bent trys asmenys, tai tuo būdu tie leidiniai turėjo 330 tūkstančių skaitytojų.

O jau 1950 metais lietuvių kalba einą periodiniai laidiniai išėjo 125 tūkstančių tiražu. Atvykusių tremtinių skaičius pakėlė tiražą.

Buvę lietuviai tremtiniai gydytojai, JAV atlikę reikiamą gydytojams praktiką ir įgiję teises, visai gerai verčiasi. Kai kurie jų Čikagoj turi gerą pasisekimą ir pasitikėjimą.

Patirtis rodo, kad JAV naujai išėjusių knygų išperkama daugiausia septynetas simtų.

JUOKDARIAI...

Silpna valdžia.

„Pagarsejęs“ baimė grįžti į sovietinį rojų, V. Andrusas pasipauja iš italų ir prancūzų, kad ten, girdi, silpnos valdžios: pareškia parlamentams ministeriams nepasitikėjimą, ir jie pasišalina. Tai Andrusas vadina silpna valdžia“.

Prie tokių valdžių Andrusas turėjo priskirti ir Ameriką, nes Andrusas Amerikoje siautėja, perša visiems sovietus, o ne tik patis ten bijo važiuoti, bet ir valdžia jo niekaip ne prisiprašo išvykti... Kodėl?

Nagi todėl, kad Andrusas labai gerai žino, jog sovietuose ne silpna valdžia, ir gali būti, kad iš pirmos dienos Andrusas atsidurtų už grotų. O to Andrusas bijo, todėl bijo ir „stiprios“ valdžios...!

O Italijoje, Prancūzijoje valdžia tikrai „silpna“, — ji klauso žmonių valios. Ne taip, kaip Rusijoje, kur diktatorius turi daug būdų priversti žmogus ne tik tai jo klausyti, bet ir jį garbinti.

Jau bravo Picasso?...

Prieš trejus metus žinomas modernistas dailininkas Picasso Rusijoje buvo paskelbtas, kaip „išsigimusių vakarų“ bjauriausias pavyzdys. Picas so buvo nurodytas, kaip didžiausias priešingumas sovietiniam menui.

Bet ir komunistams, pasirodo, įvyksta stebuklų. Picasso pasveikino komunistinį „taikos kongresą“ ir... „progresyvieji“ dabar jau šaukia: „Bravo, Picasso!...“

Čikagoj apsigyvenę lietuviai tremtiniai savo vaikams mielu noru pradėjo leisti mokintis į vietas lietuvių parapijes mokyklas. Tokių parapijų čia yra dvylika. Valdžios pareidymu kiekviena parapija bet kurios tikybos, būtinai turi išlaikyti mokyklą, kitaip parapijai neduodamas leidimas steigtis.

Dabar lietuvių parapijų išlaikomomis mokyklomis kai kas labai nusivylę, nes veik vi sose jose cina lietuvių vaikų nutautinimas. Kai kuriose jų pertraukų metu vaikams draudžiama kalbėti lietuvių kalba, esą „liežuvi“ sudarkys ir pas kui negalės gražiai angliškai kalbėti.

Tokie papročiai išigalęję net kazimieriečių išlaikomoj aukštesnėj mokykloj. Todėl dabar daug kas savo vaikus leidžia mokintis į bendras miesto mokyklas. Čia kitomis kalbomis kalbą mokiniai nediskriminuojami. Jų nei varda, nei pavardės nekeičiamos ir vadinami kaip gimimo metrikuose yra užrašyti. O parapijinės lietuvių mokyklose vaikų vardai mokytojų verčiami anglų kalbon, o grynai tautiniai vardai kai kur net pasiepiami.

Retai tokioj mokykloj tikyba mokoma lietuvių kalba.

JAV dabar daugelis įvairių organizacijų savo susirinkimuose daro nutarimus, kuriais uždraudžiama komunistams tapti tų organizacijų nariais, ar tose organizacijose turėti bet kokius užsiėmimus, ar būti rinktais į valdybas, ar bet kurias komisijas. Kai kurios darbininkų unijos iš savo tarpo šalina komunistus narius.

Čikagos lietuviai turi didžiulius tikybos nepriklausomų lietuvių kapus, tautinėmis kapinėmis vadinamus.

Iki šiol vietos komunistuojantieji lietuvių bandydavo įsibrauti ar tai į kapų valdybą, ar šiaip kaip nors tų kapų administracijos veikimą paveikti. Komunistuojantieji ant savo vienminčių mirusių kapų paminklų uždėdavo SSSR valstybės ženklą — kūjį ir pjautuvą. Dabar tautinių kapų nariai nutarė neįsileisti komunistuojančių ir bet kurias komisijas ar administraciją ir ateity neįleisti mirusių kapus svetimų valstybių ženklus dabinti.

Titnagas.

Štai jums ir komunistinis kriterijus: jeigu tikrai su mumis, tai nors jis ir didžiausias išsigimėlis, bet „Bravo, Picas so!“...

Jeigu donkichotiška, tai kodėl toks susirūpinimas?

Viso komunistinė spauda prapliupo dėl Amerikos Balso, kuris pradėjo lietuviškas transliacijas. Pirašyti ištisi puslapiai „Laisvės“, „Vilnės“ ir „Liaudies Balso“.

„Liaudies Balsas“ tas transliacijas vadina donkichotiškomis. O vis dėlto jo pasisakymas neišlaiko kritikos, nes jis pats sako, kad sovietiniai valdininkai tų transliacijų klausosi ir jas registruoja. Be to, apie pusantro šimto Rusijos radijo stočių siunčia traukdomąsias klausyti bangas. Kas pasiklauso ir Kanadoje Amerikos Balso (Voice of America), tas įsitikina, kad tikrai yra didelis tų transliacijų trukdymas; kartais dėl trukdymo nieko negalima girdėti.

Taigi, jeigu visa tai „donkichotiška“, tai kam trukdyti ir kam tie klausymai, registracijos ir kam tas „progresyviųjų“ susirūpinimas?

„Progresyvieji“ švęs Velykas. „Liaudies Balsas“ iš anksto išpėja skaitytojus, kad teks švęsti Velykas ir net daryti didžiausias priešingumas sovietiniam menui.

„Na, jeigu taip, tai ir velykinę išpažintį teks atlikti. Juk kazimieriečių proga daugelis au kojo bažnyčias. Todėl „progresyviųjų“ vada konstatuosyvieji dabar jau šaukia: „Bravo, Picasso!...“

Mandrapypkis.

APIE KANADOS IMIGRACIJĄ

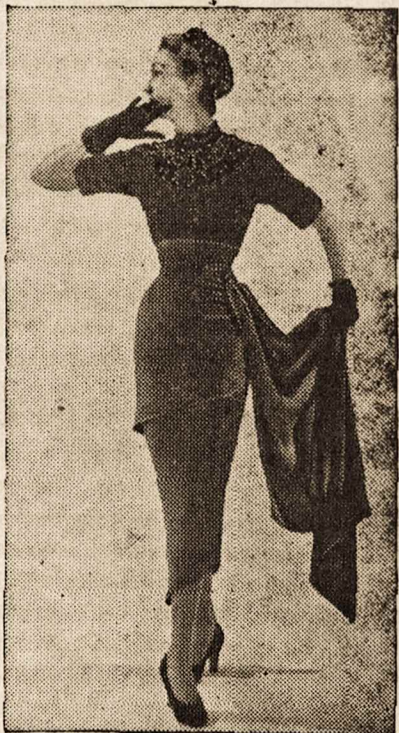
(„The Standard Magazine“ vedamasis).

Šiomet Kanada neturėjo to skaičiaus imigrantų, kokio skaičius galėtume absorbuoti. Po pokarinės kulminacijos 125.000 atvykėlių 1948 m., skaičius nukrito iki 95.000—1949 m. Š. metais jis ir vėl bus žymiai mažesnis. Ir šis sumažėjimas pasireiškia nežiūrint į didelius imigracijos varžtų atpalaidavimus.

Ottawa taip labai vertina visą imigracijos klausimą, kad tapo sukurtas atskiras Pilietybės ir Imigracijos Departamentas vadovaujant kabinetu ministeriui Walter Harris. Be to vyriausybė taip susirūpinusi imigracijos sumažėjimu, kad nuolat tyrinėja priežastis ir linkmę, privedusias prie savanorių skaičiaus kritimo.

Vyriausybė tapo pakaltinta neturinti pastovios imigracinės politikos. Tai jau neprotaujanti kritika, nes kiekviena panaši politika turi būti lanksi. Pagal mūsų pačių interesus imigracija turi būti pritaikyta ekonominėms sąlygoms (kai yra darbų paklausa) ir be to turi būti gerai parinkta, užtikrinimui, kad imigrantai sudarytų ilgalaikį šalies aktyvą.

Praťtikoje tai reiškia, kad žmonės, kurių mes trokštame atvykstant į Kanadą nevisuomet yra tie, kurie nori atvykti. Tučtuojau po karo, kai Europos sąlygos buvo rūšios ir tebeskambėjo atmintyje bombų eksplozijos, buvo stiprus veržimasis emigruoti tarpe daugelio pageidaujamų žmonių. Bet užjūriuose sąlygos pagerėjo ir nors ir taika nelengva ten, bet yra didesnis pastovumo laipsnis ir karo prisiminimai atitolsta. Viso ko viršūnėje žmonės, kai kurių tautų, iš kurių mes ypač pageidautume gauti imigrantų, pav. Prancūzijos, yra taip giliai išsikūniję savo tėvynėse, kad jie ne-

Naujos mados suknelė.

ra linkę atitrūkti, statant save į gyvenimo pavojus svietimoje šalyje.

Kanadoje esama pagrindinių nesusipratimų dėl imigracijos, kurie datuojami ankstyvaisiais šio šimtmečio metais, kada vakarai tik prasivėrė. Tuo laiku buvo reikalinga daug ūkininkų ir žemdirbių ir žemė jiems buvo pigi. Po to sekęs imigracijos antplūdis pasididė viršūnę 1913 m., kada atvyko 400.000.

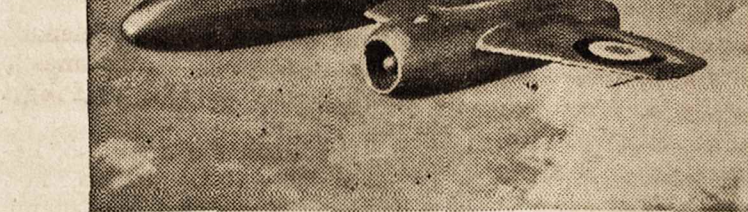
Šiandieną sąlygos yra radiškai pasikeitusios. Ne tik tai yra skirtingi galimūmai, bet ir galimų imigrantų interesai skiriasi. Tai ryškiai atsiskleidžia stebint aplinkybes, į kurias jie įeina. Iš visų imigrantų, atvykusių į Kanadą 1946—49 m. laikotarpyje, penkiasdešimt procentų įsikūrė Ontariu, turtingiausioje ir daugiausiai pažengusioje iš mūsų provincijų. Šių dienų žmonės nebeturi būti žemės naujakuriai, ir mes turime išsidėmėti šį faktą.

Viena iš labiausiai opių problemų yra sustabdomas Kanados imigracijos į Jungtines Valstybes. Kas metai yra nuostolis šioj pusėj, kurį vis dėlto reikėtų sutvarkyti. 1948 m. buvo 25.000, kurie apledo šią šalį ir tiktai 5.000 kanadiečių sugrįžo iš JAV. Dažnai buvo sugestionuojama, kad Kanada padrasintų amerikiečius atvykti į čia, bet 1948 m. atvykėlių skaičius, apie 5.000 buvo atsvertas lygiu skaičium sugrįžtančiųjų, taip kad nebuvo pelno.

Dabartinis vyriausybės pamatas kursas yra leisti ižengti bet kuriam emigrantui, kuris atitinka sveikatos ir pageidaujamo sąlygas. Tol kol bendra skaitlinė neperviršija absorbuojamo pajėgumą be abejo yra logiška sekti tuo kursu. Mažas tėra klausimas, kad šiuo momentu mums reikia tinkamų emigrantų. Mes esame tokiame periode, kuriame tokia politika yra naudinga, ir nėra reikalo keisti politikos, kole ne pasikeis sąlygos. Visiškai paprastai, mums reikia daugiau žmonių, jeigu norime išlaikyti mūsų daugėjimo ratą. Tikslu privilioti tinkamą žmonių rūšį turime pademonstruoti, kad Kanada yra ne tikta pažadų, bet ir atsiekimų kraštas, kraštas į kurį verta atvykti ir kraštas, dėl kurio verta dirbti. Tik tai tie dalykai įgalins mus rinktis ir vis tiek tebegauti norimą imigrantų skaičių.

KARALIŲ RUPESČIAI...

Irano šachas Reza Pahlevi, vedė 19 metų gražuolę Soraya Esfandiari (kurios motina buvo Europos vokiečių, viet. kunigaikščio dukterį. Tarp vestuvių dovanų buvo kukli kristal. stiklo vaza nuo prezidento Trumano ir nuo Stalmo — kaininiai 150.000 dolerių vertės. Tarpe kitako, pats karalius yra persiskyręs gyvenašlis, turįs keletą seserų. Perei-

Naujausias ir galingiausias pasaulyje lėktuvo tipas, kuris išvysto 600 mylių į val. greitį ir turi 7.200 arklio jėgų motorus.

Iš Anglijos lietuvių gyvenimo

Apsirūpinama Lietuvos užsienio pasais.

Emigracijos epidemija tiek įsisiūbavusi Anglijos lietuviuose, kad žmonės anksčiau visiškai nesvajoję kur nors kitur be važiuoti, iš šios žemės, dabar sparčiai ruošiasi išvažiuoti. Ypatingai paskutiniu laiku emigruojantieji suskato apsirūpinti Lietuvos Užsienio pasais, kuriuos išduoda Lietuvos pasiuntinybė Londone. Važiuoja ir su anglų išduodamais Temporary Travel Documment, tačiau su pastaraisiais vykstant konsulatui nuodugniau tiriama įvažiuojančiuosius.

Daugiausia žmonių vyksta į Kanadą, nes pastaruoju metu gali važiuoti visi be jokių darbo ir buto garantijų. Amerikon emigracija žymiai susilpnėjusi, nes išgyvenę Anglijoje nemažiau trijų metų skaitomi pastoviai įsikūrę, ir jie tegali išvykti savo kraštų skiriamą kvotų ribose. Be kvotų gali išvykti tik tie, kurie dar nėra čia 3 metų išgyvenę ir savo afidevitus užsiregistravę ne vėliau 1948 m. liepos 31 d., deju tokių nedaug tėra.

Lietuvos globėjo šv. Kazimiero akademija.

Kovo mėn. 4 d. Bradforde vietinio bažnytinio komiteto iniciatyva buvo surengta turininga šv. Kazimiero, Lietuvos Globėjo, adakemija. Kruopščiai prirengta paskaita skaitė L. Valkūnas. Meninėje dalyje jungtinis Bradforde ir Halifaxo choras išpildė keletą giesmių ir dainų. Toliau sekė deklamacijos, solo, duetas ir kt. Žmonių atsilankė nemažai, net ir iš tolimesniųjų apylinkių.

Tėsimas lietuvių namų akcijų platinimo vaju.

Anksčiau „NL“ buvo rašyta, kad Anglijos lietuviai Londone nusipirko už 8.000 svarų sterlingų puikius namus. Apie jų įsigijimą plačiai ir palankiai apie lietuvius atsiliepė įvairūs Londone anglų laikraščiai.

Įdomu, kad karalienė - motina taip pat gyvena Amerikoje ir savo 37 metų amž. asmenis sekretoriui leido apsivesi 21 metų amžiaus jauniausiąją dukterį Fatimą. Kai paprasė karalių Faruką prisijusti „smulkiosioms išlaidoms“ 300.000 dolerių, kaip jos metinė „algą“, karalius suskato protestuoti vedybas, atsisakė siųsti pinigų ir abiems: motinai ir seseriai grįžti namo ir gauti divorso. Kol kas tačiau nei karalienė - motina, nei dukterėlė negrįžta iš Kalifornijos, kur jos vaaroja. Tolimėnė jų santykių eiga su karalium Faruku nežinoma, lieka karališka paslaptimi, tačiau, manoma, kad dabar ir karalius savo sužadėtuvių su Nariman Sadek proga bus nuolaidesnis.

Panašūs vargai ir Egipto karaliui Farukui, 31 metų gyv-

Taipgi nepašykstėjo parašyti lenkų ukrainiečių ir kitų tautybų leidžiami Anglijoje laikraščiai. Lietuvių Namų įsigijimas Britų Imperijos sostinėje neblogai reprezentuoja lietuvių šiame krašte. Namai įsigyti ir eksploatuojami, tačiau dar juos spaudžia skolos. Banke ilgametės paskolos tegauta tik 4.000 sv. sterl. Turim palaikę paskola 1.000 sv. sterl. reikės grąžinti iki š. m. lapkričio mėn. Reikalingai pinigų sumai suverbuoti dar tėsiamas namų akcijos platinimo vaju. Paskutiniai vajuos duomenys sako, kad dar reikia surinkti 636 sv. sterl. Atrodo, kad ši suma netrukus bus surinkta ir vajuos uždarytas. Senųjų Liet. Namų akcijų, keitimasi naujomis baigiamas balandžio mėn. 30 d.

Nesinaudoja darbo pasirinkimo laisvėmis.

Nors nuo š. m. pradžios visiems svetimšaliams, išgyvenusiems D. Britanijoje nemažiau 3 metų, yra suteikta darbo pasirinkimo laisvė, kaip ir Britų darbininkams, tačiau be maž visų svetimšalių, kurie skaitomi EVW savo turimų darboviečių nekeičia, nes už turimas geresnių sunku surasti.

našliui, kuris susižadavo su 19 metų Narriman Sadek, atmušdamas ją nuo pirmesnio jos sužadėtinio, kuriam kaip smulkiam diplomatinio tarnautojui, karalius buvo pažadėjęs kompensaciją — paaukštinti ją į ambasadoriaus vietą Maskvoje, bet, žinoma, savo pažadą greit užmiršo, kaip tai karaliams įprasta.

Įdomu, kad karalienė - motina taip pat gyvena Amerikoje ir savo 37 metų amž. asmenis sekretoriui leido apsivesi 21 metų amžiaus jauniausiąją dukterį Fatimą. Kai paprasė karalių Faruką prisijusti „smulkiosioms išlaidoms“ 300.000 dolerių, kaip jos metinė „algą“, karalius suskato protestuoti vedybas, atsisakė siųsti pinigų ir abiems: motinai ir seseriai grįžti namo ir gauti divorso. Kol kas tačiau nei karalienė - motina, nei dukterėlė negrįžta iš Kalifornijos, kur jos vaaroja. Tolimėnė jų santykių eiga su karalium Faruku nežinoma, lieka karališka paslaptimi, tačiau, manoma, kad dabar ir karalius savo sužadėtuvių su Nariman Sadek proga bus nuolaidesnis.

St. Jogaudas.

Atominės Kremliaus bombos

Amerikietis žurnalistas Steuart Alsop atspausdino „N. Y. Tribune“ straipsnį: „The Kremlin's Stockpile“, kuriam sužadiną skaitytojus su Sov. Rusijos atominių bombų gamyba ir sąryšyje su tuom su galimybėmis kilti trečią pasauliniam karui. Su šio straipsnio mintimis ir mums labai pravartu susipažinti.

Amerikiečių žvalgyba, dirbdama labai sunkiomis sąlygomis už geležinės uždaros, nustatė Sov. Rusijos atominių bombų gamybos dydį, kurio duomenys yra priimti, kaip bazė Amerikos strateginiam planavimui. Sov. Rusija gruodžio mėn. 31 d. jau turėjo 22 atomines bombas. Yra nustatyta, kad dabar soveitai gamina 2 atomines bombas per mėnesį. Laikė 1951 metų gamyba nepadidės. Taigi 1952 m. sausio mėn. 1 d. Sov. Rusija turės 46 atomines bombas.

Dabar sovietai Berijos priežiūroje stotasi Urale dideles atominių bombų gamybos įmones, kurios bus baigtos 1952 m. pradžioje. Yra tikima, kad šios įmonės Sovietų Rusijos atominių bombų gamybą pakels iki 5 — 7 bombų per mėnesį.

Tad 1953 m. sausio mėn. 1 d. Sov. Rusija jau turės 100—130 atominių bombų, o 1955 m. gale jau turės 300.

Yra apskaičiuota, kad Vokietijos ir Čekijos uranijaus kasyklos negali daugiau duoti uranijaus, kaip dėl 300 atominių bombų. Tačiau sovietai, da kraštutinių pastangų surasti naujų uranijaus šaltinių. Bet jei sovietai nesurastų naujų uranijaus kasyklų, 300 atominių bombų pilnai pakan-ka pakirsti karinį U. S. A. Europos gynybą. Tai padaryti bus labai sunku ir brangu, bet būtina. Jei to nepadarysime, mes negalime tikėtis pagal Churchillio pasakymą, vakarams liko tik „ribotas periodas pasirošti“, todėl negalima tūstai leisti laiko. Jeigu yra tikra prielaida, kad Kremlius nepradės karo, kol nebus tikras, jį laimėti, tai Sov. Rusija mažiausia dvejuis metais, o gal ir ilgiau, negali būti tikra laimėti karą, jei čia pasakotais atominių bombų gamybos dydis yra tikras. Net 100 atominių bombų nuneštų laiku ir į svarbius taikinius, padarytų baisių nuostolių. Bet Sov. Rusija nebus pajėgi laiku ir į svarbius taikinius išmesti 100 atominių bombų.

Pristatymui į taikinius atominių bombų yra trys pagrindiniai būdai: atvežant prekių laivais ir uostus, išsaulant į taikinį nuo povandeninio laivo ir išmetant iš lėktuvo. Galimybė naudoti prekių laivus yra atmetama, nes atominė bomba, sprogdama žemės paviršiuje, neišvystytų savo naikinančios jėgos ir tepalietų tik ribotas vietas. Povandeninių laivų, nuo kurių būtų galima atomines bombas iššauti į skirus taikinius, Sov. Rusija neturi ir greitai neturės. Lieka vienintelis pristatymo būdas — tolimo skridimo bombonešiai. Tokių tolimo skridimo bombonešių Sov. Rusija dabar turi apie 400. Gamina ir daugiau. Kai Sov. Rusija pasigamins 300 atominių bombų, tada ji galės bandyti naikinti sunaikinti vakarų karinį potencialą. Ši proga bus tada, kai Kremlius bus pajėgus pakirsti USA karinį potencialą ir bus pajėgus užimti Vakarų Europą. Šis laikas, papras- tai, neturi būti leistas sulaukti. Tai gali būti išvengta, sukuriant vėliausiai iki 1953 m. vidurio veiksmingą Vakarų Europos gynybą. Tai padaryti bus labai sunku ir brangu, bet būtina. Jei to nepadarysime, mes negalime tikėtis pagal Churchillio pasakymą, vakarams liko tik „ribotas periodas pasirošti“, todėl negalima tūstai leisti laiko. Jeigu yra tikra prielaida, kad Kremlius nepradės karo, kol nebus tikras, jį laimėti, tai Sov. Rusija mažiausia dvejuis metais, o gal ir ilgiau, negali būti tikra laimėti karą, jei čia pasakotais atominių bombų gamybos dydis yra tikras. Net 100 atominių bombų nuneštų laiku ir į svarbius taikinius, padarytų baisių nuostolių. Bet Sov. Rusija nebus pajėgi laiku ir į svarbius taikinius išmesti 100 atominių bombų.

Pristatymui į taikinius atominių bombų yra trys pagrindiniai būdai: atvežant prekių laivais ir uostus, išsaulant į taikinį nuo povandeninio laivo ir išmetant iš lėktuvo. Galimybė naudoti prekių laivus yra atmetama, nes atominė bomba, sprogdama žemės paviršiuje, neišvystytų savo naikinančios jėgos ir tepalietų tik ribotas vietas. Povandeninių laivų, nuo kurių būtų galima atomines bombas iššauti į skirus taikinius, Sov. Rusija neturi ir greitai neturės. Lieka vienintelis pristatymo būdas — tolimo skridimo bombonešiai. Tokių tolimo skridimo bombonešių Sov. Rusija dabar turi apie 400. Gamina ir daugiau. Kai Sov. Rusija pasigamins 300 atominių bombų, tada ji galės bandyti naikinti sunaikinti vakarų karinį potencialą. Ši proga bus tada, kai Kremlius bus pajėgus pakirsti USA karinį potencialą ir bus pajėgus užimti Vakarų Europą. Šis laikas, papras- tai, neturi būti leistas sulaukti. Tai gali būti išvengta, sukuriant vėliausiai iki 1953 m. vidurio veiksmingą Vakarų Europos gynybą. Tai padaryti bus labai sunku ir brangu, bet būtina. Jei to nepadarysime, mes negalime tikėtis pagal Churchillio pasakymą, vakarams liko tik „ribotas periodas pasirošti“, todėl negalima tūstai leisti laiko. Jeigu yra tikra prielaida, kad Kremlius nepradės karo, kol nebus tikras, jį laimėti, tai Sov. Rusija mažiausia dvejuis metais, o gal ir ilgiau, negali būti tikra laimėti karą, jei čia pasakotais atominių bombų gamybos dydis yra tikras. Net 100 atominių bombų nuneštų laiku ir į svarbius taikinius, padarytų baisių nuostolių. Bet Sov. Rusija nebus pajėgi laiku ir į svarbius taikinius išmesti 100 atominių bombų.

Senu papročiu Anglijos 1951 metų parodai papuošti yra padarytas tr adicinis šiaudinis liūtas.

„Mes nesame geriausi“

II.

Apie oro pajėgas.

Geriausias lėktuvas — naikintuvas karo pradžioje buvo japoniškas „Zero“ geriausias naikintuvas karo pabaigoje buvo vokiečių — Me 262 — pirmasis sprausminis naikintuvas dalyvavęs kovoje. Britai išvystė „tako suradę techniką bombardavimui, pirmąjį naikintuvo radimą (sugavimą) radaro pagalba ir daugybę kitų. Anglų Whittle sprausminis motoras buvo pirmasis pasaulyje. Vokiečiai pirmieji naudojo raketas oro kovose ir taipogi pirmieji panaudojo VI ir V2 — be pilotų vairuojamas raketas. Jų pasiekti rezultatai šioje srityje buvo toli pralenkę kitus.

Pokarinėse lenktynėse dėl pirmenybės ore, mūsų sunkieji bombonešiai, galbūt, tiek pat

geri ar net geresni, kaip kitų tautų. Tačiau naikintuvų srityje rusai gali prilygti savo kokybe. Bendrame veikime rusų tikttinė oro pajėga, panaudojant prieš žemyno kariuomenę ir paremiant savąsias jėgas, yra geresnė negu mūsų.

Apie karo vedimą žemyne.

Mūsų šarvuotiniškai dažnai laimėdavo viršydami skaičium, bet ne kokybe. Rusų II-rojo pasaulinio karo tankai ypač T-34 ir „Joseph Stalin“ prilygo vokiečių tankams. Šiandien praėjus penkeriems metams po karo, rusai vis dar viršija mus tankų kokybe. Jeigu šiandien mums reiktų kariauti, tai, gali būti, pasikartų Normandijos tragedija, kur amerikiečių „Sherman“ tankų ugnis negalėjo pasiekti vokiečių tankų, o tu tarpu vo-

tyje, nes mūsų tobulėjimas yra buvęs menkesnis. Vokiečių lengvasis kuifkavaidis buvo pranašesnis už mūsų kada nors turėtus kuifkavaidžius. Vokiečių lengvųjų ginklų maskavimas darė jų atradimą sunkiu.

Vamzdžių vožtuvai, kadaise buvo išjuokiami mūsų artilerijos specialistų, buvo seniai naudojami vokiečių ir rusų ir sunkiai buvo priimti šiame krašte. Sausumos minų ir detektorių srityje mes kadaise „skausmingai vilkomės“ užpakalyje. Vokiečiai buvo meistrai šios rūšies sausumos kare ir jie pirmieji įvedė nemetaines minas. Pažanga, kurią mes esame padarę šioje ir daugelyje kitų pagalbinų karo vedimo sričių, nuo karo pabaigos tiesiogiai kyla iš vokiečių karo meto išradimų. Kai (kurios) mūsų pokarinės pastangos buvo galimos įvykdyti tik vokiečių mokslininkų turinėjimų ir vokiečių technikų dėka.

Žinoma, mes turėjome gerą

artilėriją ir išvystėme puikią sutelktos artilerijos ugnies techniką. Amerikiečių artilerijos artumo degtuvas buvo geriausias. Jis daug prisidėjo nugalėti japonų „Kamikaze“ ir vokiečių „Buzz“ bombą.

Radaru ištobuliniame mes viršijome vokiečius, japonus, o vėliau net ir anglus.

Šitas sutrumpintas trūkumų katalogas jokių būdu neturi tikslo mažinti amerikiečių karinius nuopelnus ar žeminti garbę. Mes turime didelių turtus, o taipogi kaikiuriuos išpareigojimus. Vienas mūsų didžiausiųjų turtų, kurį mes turime išlaikyti ir stiprinti, buvo ir yra mūsų milžiniškas pramonės pajėgumas ir mūsų sugebėjimas išvystyti masinę gamybą. Tačiau mes nevisa-dame esame pasižymėję kokybe. Tiklata karo pastangų vertiam mes pašalinome kai kuriuos, ypatingai ryškius trūkumus, kurie mums taip brangiai kaštavo kovoje.

Bet ką pasakyti apie dabar-

tinę mūsų vadovybę, elitą ir ryžtingumą kovoti? Šios savybės būsimam kare gali būti gyvybinės.

Didelė persvara skaičiumi, kuriuo mes gerėjomeš IIrape pasauliniame kare, galėtų būti neutralizuota rusų skaičiais — ne tik žmonėmis, bet ir mašinomis. Mūsų buvusi kiekybinė pirmenybė, kuri mums išlošė du karus, jau seniai nėra tikras dalykas.

Pačioje kiekvieno karo pradžioje mes turime būti tikri, kad reikės kovoti prieš didesnius skaičius ir prieš viršesnę, bet ne žemesnę ugnies pajėgą. Todėl šie faktai turi reikšti didesnį pabrėžimą (reikšmę), kaip niekuomet anksčiau, kas liečia kokybę — žmonių, vadų ir ginklų.

Rytojaus Amerika negali ilgaiu pasitikėti vien tikta savo masine gamyba.

Kiekybė be kokybės galėtų būti katastrofiška.

Sulietuvino Vincas ir Jurgis Skaržinskai.

Apie modernią metalurgiją

INŽ. J. BULOTA.

II. Šiandieną slapta, dažnai požeminėse patalpose, yra įrengtos ištisos laboratorijos (Prancūzijoje, Anglijoje ir ypač U. S. A.) kosmoso spinduliams tirti. Visiems šiandien žinoma, kad greičiausiai visam mūsų žinomam pasaulyje (įskaitant ir vos įmatomas žvaigždes, nutolusias nuo mūsų per šimtus astronominių metų) kelia šviesos spinduliai ir elektrai darydami per sekundę po 300.000 kilometrų. Bet gi šviesa yra ne kas kita kaip spontaniškas įkainių medžiagų atomų viršutinių elektroninių orbitų persikrovusių elektrinių dalelių išmetimas, taigi ir šviesa ir elektrai kelia tuo pačiu milžinišku 300.000 km-sec greičiu. Iki šian die manoma, kad šie kosmoso spinduliai atlekia iki mūsų iš kito mums dar nepavykusio žiūrėti pavadinto kosmoso pa saulio. Nors šie spinduliai yra sudaryti iš begaliniai mažų dalelių, palyginus su elektronais ar juos supančiais debesimis (kurių dalelės gal ir bus kosmoso spindulių dalelių bro liai, bet šiandien tebesą tyrimo stadijoje), bet kosmoso spinduliai, atlekdami svaigiančių greičiu, turi labai didelę energiją. Šie spinduliai dėl savo savybės: sudaryti iš begaliniai mažų dalelių, taipgi ir mažos masės, lengvai praeina mūsų žemės per daug išspintus kūnus. Jie prasiskverbia per 100 metrų smėlio ar betono sluoksnį, ar kelių metrų storio plieno lapus, jie beveik visiškai nesutrukdyti prabėga mūsų kūną. Kiekvieną mažiau sį dalelę sekudės šių kosmoso spindulių milijardai milijardų dalelių prašvilpia pro mūsų kūną teoretiškai labai daug, praktiškai nežymiai mus įkaitindami, pakeldami mūsų kūno temperatūrą, nudumia į žemės gilumas prarasdami savo energiją, taigi — be persto jimo šildydami atšalstančią mūsų žemę ir rekompensuodami dėl kitų priežasčių prarandamą jos masę.

Kodėl gi šie spinduliai mūsų kūną taip lengvai praeina? O todėl, kad mes esame juokingai ir negirdėtoji proporci joje išpūsti keistos formos balionai. Šiandien elektronistai ir matematikai apskaičiavo, kad žmogus, sveriantį 70 kg (140 svarų) gerai sukračius, atseit

— panaikinus tarporbitines elektronų ir protonų tuštumas, teliktų tik neįžiūrima dul kelė, kurią būtų galima lengvai padėti ant gerai nusmailintos adatos galiuko ir tik per mikroskopą padidinus keliasdešimt kartų tepamatytume šią dulkelę, tebesveriančią 70 kilogramų. Taip sukratytą mūsų žemės planeta būtų 1 kilometro diametro, atseit ir visa žemė yra 216 bilijonų kartų išpūstas balionas, kur, kur nekur išmėtytas vienas kitas elektronas ar protonas. Mūsų kūnas, būdamas apie 4 kartus lengvesnis už žemės lyginamą jį svorį, yra išpūstas apie 1 bilijoną kartų, atseit matematika tuštuma, per kurią taip lengvai pralekia tie kosmoso spinduliai kur ne kur užkliūdami už išsimėčiusių mūsų kūno molekulių bei tuščių atomų.

Neapsiriko švento rašto rašytojai pasakydami: dulkė esi ir dulkė patapsi, nebent reiktų truputį pataisyti išsireikšmas: būtent: dulkė buvai, išpūsta dulkė esi ir dulkė paliksi.

Taigi ir minėti kosmoso spinduliai godžiai tiriami ir mechaniko — metalurgo nekantriai laukiami, kad ir juos įkinkius į gamybos mašinų kompleksų aptarnavimą, įjungus juos į servo mechanizmo dalis. Mano turimomis žiniomis amerikoniškai ir juos pradeda naudoti, gal atominių bombų dezintegracijai, gal medicinai, gal biologinio karo ląstelių gyvybei palaikyti — tai man dar paslaptis.

Aš manau, kad jūs norit jau paklausti, bet kur gi ta modernioji metalurgija — metalų suvirinimas — litavimas? Taigi, mes pasigaminome plieninius vamzdžius bei aliumininius lapus ir užkrovėme sandėlius bei šimtais kitokių metalinių žaliavų, kurių aš čia ne suminėju, nei nenurodžiau gamybos būdų. Tik dabar architektai, elektrikai ir ypač mechanikai atsinešę būsimų mašinų ar kasdieniškų reikmenų braižinius, renkami tuose sandėliuose reikiamų išmierių metalines medžiagas žaliavas, iš kurių atstatinami išsipjaustę ar išsikarpę gamins tiltų ar namų griaučius — metalinę struktūrą, suvamas mašinos ar radijo aparatus, tekinamas staklės ar automobilius, virtuvių

Jonas NEVARDAUSKAS

Generolas KOSCIUŠKA

(Ištrauka iš naujai parašyto romano)

Paryžiuje orkestrai grojo: „O Richard, O Mon Roi, l'univers t'abandonne.“ O nuo giliotinos peilio kasdien riedėjo šimtai galvų. Žavingoji širdžių karalienė ir Prancūzijos valdovė Maria Antuanetta, bijojo pažvelgti per langą į užiančią minią, kuri nešė ant kuolų pasmeigtas karaliaus rūmų dvariškių galvas. Chaosas virė Paryžiuje ir visoje Prancūzijoje. Kiekvienam buvo aišku, kad ši tauta pati laukia, kad jai kas ateitų į pagalbą.

Kosciuška stebėjo įvykius ir planavo naujus planus.

Lenkijos kariuomenė ir jos vadų dauguma buvo nepatenkinti karaliaus nesugebėjimu ir slapta pradėjo ruošti sukilimui.

1794 metais sukilėliai parsikvietė Kosciušką atgal į savo kraštą.

Po šaltos žiemos, kovo mėnesio vidudienio saulė, kuri retkarčiais pasirodydavo pro debes, negailestingai tirpdė užsilikusį sniegą visuose gatvių užkampuose.

Krokuvos miesto siauromis gatvėmis skubėjo žmonės. Kalviai metė įkaitintą geležį, siuvėjai į šalį padėjo baigiamą siūti fraką, krautuvų savininkai, kai kur uždarė krautuves. Visi jie rinkosi į turgaus aikštę. Tarp jų kartu maišėsi didikai, išvargę baudžiaininkai ir moterys su nudrįskusiais ir murziniais vaikais.

Vidury aikštės įrengta tribūna buvo tuščia. Aplinkui stovėjo nekantraudami kareiviai ir karininkai, kurių kardai ir antpečiai retkarčiais sužibėdavo saulėje.

Minios nuotaika buvo įvairi: išvargusiuose veiduose žibėjo viltis ir džiaugsmas. Iš kareivių judesių matėsi nekantrumas. Bajorai ir karaliaus rūmų valdininkai, apsiėję šiltais kailiniais, visai nesiderindami prie pavasario oro, stovėjo tylūs, mintyse svyruodami nuo kiekvieno vėjo pūstelėjimo.

Link turgaus aikštės, per purvinus turgaus akmenis

*) O Ričarde, o mano karaliau, pasaulis tave apleidžia.

ŽIEŽIRBOS

(Mūsų kultūrinio gyvenimo parašėje)

Faustui Kiršai 60 metų.

„Draugo“ 53 Nr. Antanas Vaičiulaitis, paminėdamas poeto Fausto Kiršos 60 metų su kaktį, rašo:

„Iš šių keturių (Putino, Sruogos, Binkio, Kiršos, (mūsų pastaba) — vienas tik Faustas Kirša pasiliko grynai poezijos baruose. Jis šią ištikimybę išlaikė per 40 metų — nuo tolimų dienų, kada jo lyrika pirmą kartą pasirodė spaudoje. Per tiekios laiko jis mums davė daug. Tai mums liudija jau vien tik jo knygų vardai: „Verpetai“, „Aidų aidučiai“, „Suverstos vagos“,

peilius, aliumininius puodus ar konservų dėžutes.

Sakiau, kad jie susipjaustė ar išsikarpė reikiamas dalis, taigi, kad pagaminus mašiną ar tiltą ir t. t. reikia tos dalys atitinkamai iš naujo sujungti. Čia ir prasideda daiktų gamybos problema — medžiagų su jungimas.

Ne taip seniai tėra, vos dvidešimt metų, kai litavimas — suvirinimas mažai tebuvo žinomas ir dar mažiau pritaikomas. Laivų dirbtuvėse mes te girdėjome pneumatinių plaktų užkurtinanti klegesį, tematėme anglines krosneles be šildančias kniedes, kurios per plieno lapuose išgręžtas skyles pralindė, joms sudarant iš abiejų pusių galvutes sujungus tuos lapus. Nenorėdamas išsileisti į begalinę istorinę techniką, trumpai pasakysiu, kad movų kniedžių, varžtų gamyba, skylių gręžimas, liejimas atitinkamų komplikuofo formos mašinų dalių, tekinimas, poliravimas ir t. t. ir t. t. vis dėl to dalių sujungimo, buvo labai brangus, komplikotas, reikalaujantis šimto darbininko darbo valandų ir išsavoje negreita mašinų at daiktų gamyba, bei ypač neatsiektas pagal metalo svorį jų pagaminant mašinų atsparumas. Vsa šitas nemalonus komplikacijas ir nepatogumus šiandien verčia aukštyn kojomis metalurgas — mechanikas — virintojas, su prastina gamyba, ją padaro automatinę, pačią mašiną ar daiktą tuo pačiu atsparumu kelis kartus lengvesne. Kad greičiau mane suparumtė, aš čia paaiškinsiu du atsitikimu — tai citroen mašinos korozerį (griaučių) ir mėsininkų peilio gamybą. (d. b.)

„Rimgaudos žygis“, „Pelenai“ (dvi knygos), „Giesmės“, „Maldos ant akmenų“, „Piligrimai“, „Tolumos“. „Nežiūrint šio apstumo, negalima atsiginti jausmo, kad Faustas Kirša ligi šiai dienai nėra kaip reikiant pažįstamas mūsų skaitytojų. Tai yra gal dėl to, kad jisai niekad nesieškojo minios palankumo savo dainai, o gal dėl to, kad jo poezija jau iš anksto laikoma kieta riestutu.“

Lūdina, kad reikia tokių žodžių rašyti, kad reikia kalbėti apie tai, kaip mažai mes pažįstame savuosius žodžio menininkus. Ir tai įvyko ne todėl, kad Kiršos poezija būtų „kietas riestutas“, bet, kad kūrybingas žodis mūsųose sunkiai skynėsi (ir skynasi!) kelią.

Kritikos evoliucija

Keli paguodos žodžiai, pagėdavusiems švelnios kritikos: Stai „Naujiene“ prieš keletą savičių vienas recenzentas parašė be galo ilgą ir be galo lyrišką ir švelnų rašinį apie Radausko „Strėlę dan guje“. Tai buvo tikras meilės laiškas — nebe recenzija. Mūsų laikrašty kitas recenzentas (anksčiau žiauriai purtęs literatūrą), galbūt, išgązdintas kai kieno priešiško arba pa veiktas aukščiau minėto recenzento sentimentalumo, taip pat parašė kinietiško mandagumo recenziją apie Radausko eilėraščius. Ir kas galėtų teigti, kad mūsų kritikai negailestingi?

Red. prierašas: Bet ar kinietiško mandagumo kritika rašančius geriau patenkina negu žiaurus purtymas?

Pakasinių patriotizmas?

53(278) „Draugo“ n-ry dr. A. Kučas rašo apie Valanciaus Žemaičių vyskupystę ir teigia: „Jo meto Vilniaus universitetas buvo vienas iš patriotiškiausių mokslo židinių. Nors ir daugiausia lenkiškai kalbėjo, bet tėvynės meilė buvo skiriama Lietuvai, ne Lenkijai...“ Valanciaus, Daukanto — reikia sutikti. Bet ar šie patriotai nesudaro išimties iš bendros taisyklės, kuri faktiškai yra ta pati dr. A. Kučo pareikšta, bet tikrai apvertus sakinį: „Lenkijai, ne Lietuvai“. Toks gi patriotizmas juk buvo Lietuvos pakasinių patriotizmas. O gal, p. Kučai, yra konkrečių įrodymų?

dardėjo karieta, apsupta uniformuotų raitelių. Karietoje sėdėjo generolas Kosciuška, šalia jo buvo aukšto laipsnio ir gražios išvaizdos karininkas, kuris šnekėjosi su dviem seimo atstovais, sėdinčiais priešais jį. Tų vyrų apsirėngimas ir išvaizda, juos rodė esančius aukštos kilmės, o senesnis amžius juos darė rimtus ir panašius į tos dienos padėtį, kurioje yra sprendžiamas tūkstančių žmonių likimas. Nenuleisdamas akių nuo Kosciuškos, vienas iš jų kreipėsi:

— Generole, jeigu šiandien prižadėsite panaikinti baudžiavą ir išlaisvinti valstiečius, ar nesukelsite krašte revoliucijos? Atminkite, kad bajorija yra nusistačiusi prieš baudžiavos panaikinimą. Pirmoje eilėje iš mūsų krašto reikia išvyti rusus...

— Tą palikite spręsti man, — atsakė Kosciuška.

Staigiai į visus pažvelgęs, drąsiai tarė kairininkas:

— Mes esame viskam pasiruošę, jei joki būdu nebegalima suformuoti gyvenimo, revoliucija yra perkasas, kuriuo nuleidžiamas nejudantis ežero dvokiantis vanduo, o ežero vietoje, kur veisėsi visokie gyviai, revoliucija siekia, kad ten sužaliuotų laukai, ir tų laukų šeiminingas būtų laisvas žmogus.

— Aš matau, — pertraukė seimo atstovas, — jumyse dar dega jaunatviška ugnis, kuri gali pražudyti kraštą ir sugriauti visas mūsų idėjas.

Nenusileidamas karininkas tęsė:

— Kiekvienas žmonijos sukrėtimas duoda naujų idėjų ir naujų didvyrių. Sukrėsta tauta, taip pat, kaip žmogus, padaro didelį šuolį į priekį. O dėl idėjų galiu pasakyti tiek: idėjos dažnai yra nemirtingos, bet jos sensta, aprūdija, jas reikia apvalyti ir kartais nuplauti idėjų vykdytojų krauju.

— Jūs patiekėte pasaulinio klausimo vaizdą dalį be jo pasekmių. Gyvybės istorija, kuri yra prasidėjusi prieš milijonus metų — ji tyli. Žmonijos pažinimo istorija, kuri prasidėjo prieš tūkstančius metų, mums sako, kad visose epochose buvo kovojama už geresnį būvį. Neseniai prasidėjusi lygybės istorija, mums nieko nedavė ir neduos. Vispasiškai laisvas žmogus negali būti, o lygybės klausimas, taip pat yra neįgyvendinamas.

— Tas yra neįgyvendinamas tik todėl, kad žmonėms trūksta šviesos ir entuziazmo. Savanaudiškumas ir gobšumas sėdi mokyklų suole, karaliaus soste, ir išdidžiai vaikšto bažnyčioje. Mums reikia naujų žmonių ir šviesos, — susijaudinęs baigė karininkas, nes karieta privažiavo turgaus aikštę.

Minioje nė vienas nedrįso pareikšti savo nuotaikos, kol niekas neišlipo iš karietos.

Vidury aikštės, tribūnoje, kai pasirodė Kosciuška, pa-

KULTŪRINĖ KRONIKA

DIDELIS PABALTIOJO INŽINIERIŲ LAIMĖJIMAS KANADOJE

Inž. J. Daniliauskas priimtas Kanados inžinierių sąjungon.

J. Daniliauskas priimtas tik amžiaus. Tas sukaktuves Bos ruoju narių bendrąją Kanados inžinierių sąjungą „The Engineering Institute of Canada“. Priėmimo sąlygos į šią sąjungą yra: 1. Universiteto baigimas, 2. Šešeri metai inžinerinio stažo, iš kurio bent dveji metai turi būti atsakingo, savarankiško darbo (su mažesniu stažu, bet nemažiau vienerių metų, priimami nariais — junjorais), 3. Bent trijų tikrųjų narių rekomendacijos.

Nuo šių metų pradžios Lietuvos ir Estijos universitetų inžinierių diplomai Instituto pripažįstami tolygiais kaip ir Kanados, Anglijos ir kit. Latvijos universiteto inžinierių diplomai buvo pradėti pripažinti kiek anksčiau, nes jų inžinerinės organizacijos prieš karą palaikė santykius su Britanijos inž. sąjungomis, be to, jie ir Kanadoje anksčiau pradėjo tuo rūpintis. Lietuvių ir estų klausimui užsigtus, praeitų metų pabaigoje tie reikalai buvo pajudinti vėl ir Instituto Taryba padarė anksčiau minėtą diplomų pripažinimą, kam daug itakos turėjo geras pabaltiečių inžinierių užsirekomendavimas darbe.

Visi institutai padavę prašymus bus greitai laiku patvirtinti, Susidomėję kiti inžinieriai, gali įstoti nariais.

Šis pripažinimas yra svarbus ne tik teisiniu bei moraliniu atžvilgiu, bet ir darbo bei tarnybos atžvilgiais.

LIETUVOS OPEROS SOLISTĖS E. KARDELIENĖS KONCERTAS

Dvidešimties metų scenos darbo sukaktuvinius Lietuvos operos solistes Elzbieta Kardelienės koncertas įvyks koncertinėje salėje — Paroissiale Saint-Stanislas, 1371 Laurier East, balandžio 14 dieną 7 valandą 30 minučių vakaro.

E. Kardelienės koncerte dalyvaus pianistas K. Smilgevičius ir Lietuvių Dramos Teatro Kanadoje artistė Birutė Pukelevičiūtė.

Koncerto programa bus visai nauja, specialiai tam koncertui parinkta.

FAUSTUI KIRŠAI 60 METŲ

1951 metų vasario 15 d. Faustui Kiršai atėjo oficialioji senatvė — sukako 60 metų dėjo leisti biuletinį — „Švei-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

— Šveicarijos lietuvių pra-

carijos lietuvių žinios“, kurias redaguoja dr. A. Gerutis.

LITERATŪROS VAKARAS
MONTREALY.

Kovo 10 dieną, Bleury 1200 salėje, susirinkę Montrealio lietuviai turėjo tikrą meno šventę, kokių nedažnai čia es ti. Iš JAV atvykę menininkai gausiai pažėrė meno kūrybos perlų, kuriais auditorija, už miršusi viską, gėrėjosi visa širdimi ir grožėjosi sugestijonuo tais meniškais išgyvenimais.

Trys menininkai — B. Brazdžionis, A. Gustaitis ir H. Kačinskas — davė puikią programą. Jie buvo tikrai trys, bet literatūros vakaras ištiso apie 2 valandas. Ir montrealiečiai po dviejų gerų valandų ilgai dar plojo, prašė švečių dar daugiau savo kūrybos ir nenoriai išsiskirstė.

Poetas B. Brazdžionis skaitė savo eilėraščius, be ko kita: „Per pasaulį keliauja žmogus“ ir iš poemos „Vaidila Valiūnas“. Rašytojas A. Gustaitis ėjo į sceną su būdin ga jam šypsena ir, jos lydimas, skaitė humoristinius, sakazmu paastrinamus, savo eilėraščius, nuo kurių juokais audrojo visa salė. Artistas H. Kačinskas meistriškai paskaitė labai gyvą A. Vaičiulaičio novelę „Elenutės nuodėmė“, A. Baranauko „Anykščių šilėlių“ ir A. Gustaitio feljetoną „Aš ne taip, kaip visi“.

Visi literatūros vakaro dalyviai puikiai skaitė. Abudu rašytojai klausovus pasiekė visiškai, o H. Kačinskas daugiausia darė išpuodžio ne tikrai pasirinktų dalykų mintimis, bet ir didžiai meniškai, sugestivių žodžių ir išraiška.

Literatūros vakaras buvo perdėm puikus. Už tai Montreali aplankiusiems menininkams priklauso didelis padėkos žodis.

JURNALISTUS MOKSLINS
5 METUS

Anglijos spaudos unija ir didžiųjų laikraščių redakto riai buvo susirinkę svarstyti laikraštinių - žurnalistų paruošimo klausimo. Po ilgų diskusijų jie priėjo išvadą, kad modernieji laikai reikalauja iš žurnalistų plataus ir vispusio išsilavinimo. Todėl nutarta reikalauti, kad žurnalistų diplomai gauti reikia penkerių aukštojo mokslo metų.

Kun. dr. J. Navickas, šveicarijos lietuvių kapelionas, nuo praeitų metų rudens apsigyveno Estavayer-le-Lac, kur dirba kaip kapelionas ir tikybos mokytojas Sacre-Coeur institute.

ro vadovai ir generolai, o tavo darbas... sėdėti ir tvarkyti raštines reikalus.

— Gerai!... Tu sakai, kad aš nieko nenusimanau, aš prieisiu ir jį nudėsiu vietoje, — susinervinęs šūktelėjo Ivan Ivanovas.

— Jei tą tu galėtumei padaryti, telaimina Dievas tavo žygi...

Lydimas plojimu, Kosciūška kalbėjo: „... Mes geriamė kiekvieną taurę, nežiūrint ką mums įpila ir kokia ranka paduoda. Mes gerkime ne nuodus, kuriuos mums tyčia duoda, bet imkime kardo ir stokime kovon! Mums reikia laisvės! Garia žmogui būti pavergtam. Mūsų krašte privalo suklestėti kultūra. Gana klaidžioti tamsybėse. Aš prižadu eiti prie baudžiavos panaikinimo, suteikti lengvatų tiems, kurie kartu kovos su manimi už krašto laisvę.“

Tad visi į vieningą žygį! Minia užė ir šaukė. Kosciūškai lipant nuo tribū nos, vyrai mojo kepurėmis, o moterys skarelėmis. Nenutraukiama balsų virtinė liejosi į džiaugsmingą ir kartu šurpų, šauksmą.

Ivan Ivanovas, išraudęs ir uždusęs grūdosi per žmonių minią, kad įvykdytų savo šėtonišką tikslą. Vyresniojo įžaidimas buvo nugalėjęs jo baimę. Jis norėjo vienu šūviu išpirkti savo gyvenimo visą bailumą, nors ir gyvybę tektų padėti.

— Niekšas! Ko jis čia nori? Laikyk! — pastebėję išraudusį Ivanovą pradėjo šaukti žmonės.

Vyrų sučiuptas ir iš prigimties būdamas bailus, Ivan Ivanovas sumišo ir iš jo išlankstė visa drąsa. Po kelių stiprių smūgių jis prisipažino daugiau, negu buvo reikalinga...

Kosciūška apsuptas žymių karininkų, karo vadų ir sukilėlių, nuėjo bažnyčios link, kurioje turėjo įvykti priėmimas. Pirmieji akmeniniai bažnyčios laiptai buvo aplipę žmonėmis, kurie aiškiau norėjo matyti ateinančius. Kariškių būriui artėjant, žmonės nuo laiptų pasitraukė.

Šventųjų statulos, niekada nekeičiančios savo žvilgsnio, maloniai žvelgė į kiekvieną, kuris čia ateina, nežiūrint kas jis bebūtų: karalius, elgeta ar žmogžudys.

Nuo pavasario drėgmės ar nuo sniego likučių, nuo išorinių bažnyčios kolonų ir portikų krito vandens lašai:

Būrys uniformuotų vyrų laiptais žengė tylūs ir susimastę, lyg nieko aplinkui nematydami.

Užsidarius bažnyčios durims, jie dingo iš stebėtojų akių.

Liūdni vargonų balsai, ant laiptų stovinčių žmonių minis nukreipė kita linkme.

Margumynai

DIDŽIAUSIS ŽINOMAS
ŽMOGUS

Didžiausis, koks ikišiol yra žinomas, žmogus buvo Miles Darden, gimęs 1789 ir miręs 1857 metais, Amerikoje. Jis svėrė 1000 svarų, buvo 7½ pėdų aukščio. Jo apsiaustu apsiausdavo trys dideli vyrai. Dirbo ligi 65 metų amžiaus.

PASAULIO
UNIVERSITETAS

Prof. Stanka paruošė Pasaulio universiteto projektą. Pagal tą projektą, Pasaulio universitete paskaitas skaityti turi viso pasaulio profesorai.

— KARIO išėjo 3 numeris. Iliustruotas, gražiai išleistas, turįs įdomios medžiagos numeris.

— Berne gyvenantieji lietuviai susirenka vieną kartą per mėnesį tarpusavio ryšiams palaikyti. Pobūviuose gausiai dalyvauja taip pat Lietuvoje gyvenę šveicarai. Prieškalėdinių susijungimo proga buvo surinkta aukų Diepholzo lietuviškai gimnazijai 20 vokiškų markių.

— Antanas Igoris, pereitų metų gruodžio mėn. Zūriche atidarė gastronomijos prekių krautuvę ir skoningai įrengtą kavinę — restoraną. P. Igoris yra žymiausias šveicarijos lietuvių verslininkas. Be minėtų biznių, esančių nuosavose namuose, p. Igoris dar turi Zūricho miesto centre kepyklą.

— Justinas Paberžis, gyvenęs Niedersommeri, Thurgau kantone, neseniai pasistatė gražius namus. P. Paberžis, būdamas dipl. stalius, padirbo nemokamai Lietuvių Bibliografiniam Archyviui Šveicarijoje kelias knygu lentynas.

— Adelaidės (Australijoje) lietuvių choras, vedamas muziko V. Šimkaus, paminėjo savo dviejų metų sukaktuves — gražiai suruoštu pobūviu.

— „Britanijos Lietuvis“ rašo, kad iš Anglijos lietuvių greit emigruoja. Dėl to sparčiai mažėja laikraščio skaitytiniai. Tačiau „BL“ tikisi laikyti tokio pat dydžio ir išieidinti kas ketvirtadienis.

— A. Mrozinskio vedamas „Aitvarų“ kvartetas davė pirmąjį savo koncertą. Columbia radio sistema kvartetą pakvietė duoti koncertą per televiziją.

— Skulptorius R. Mozoliuskas, baigęs Vokietijoje skulptoriaus mokslus, atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes.

RŪKymo VARŽYBOS

Vienas iš populiariausių tautinių varžybų Prancūzijoje būdavo metinės rūkymo pirmenybės. Rungtynės įvykdavo gegužės mėnesį ir meistariais tapdavo tie, kurie galėdavo surūkyti cigaretes, cigarus ir pypkes per trumpiausią laiką ir tie, kuriems dūmo ilgiausiai ištėkdavo.

Viename pranešime iš tokių varžybų 1925 metais randame, kad M. Bibendum, Vieno šimto Kilogramų (nutukusiųjų brolijos) klubo pirmininkas laimėjo greito pypkės rūkymo pirmenybės.

— „M. Bibendum masyvus veispalvį — sakoma pranešime. — Prakaito lašai pasirodė ant kaktos. Bet kelios sekundės virš minutės ir jis triumfuojančiai iškratė paskutinius lenus, o jo finalinis dūmas, išsisklaidė tyrame pavasario re“.

Į pypkes būdavo įdedamas visas gramas geriausio Prancūzijos tabako ir M. Bibendumo laikas — viena minutė ir 10 sekundžių.

M. Leneuble laimėjo pypkių lėto rūkymo varžybas, kai vieno gramo tabako jam užteko 51 minutei ir 21 sek., po ko „jis su pasibaurėjimu padėjo pypkę...“

Pastarųjų varžybų svarbiausioji taisyklė — dėl per lėto traukimo pypkei užgesus — negalima jos vėl užsidegti.

Francis Fratellini, vienas iš plačiai žinomos juokdaryų šeimos, nusinešė laurus cigarečių rūkymo varžybose, vieną cigaretę sutraukęs per vieną minutę ir tris sekundes, gi antrosios užteko 38 minutėms.

Ne be reikalo kai kurie žmonės ilgisi tų taikingų Auksinio Dešimtmečio dienų! (b).

KANADOS KLIMATAS
SKAICIJAIS

Ilgiausias augalų augimo periodas Kanadoje yra Viktorijoje, B. C. Ten nuo paskutiniųjų pavasario šalnų iki rudens

pirmųjų — yra ilgas laikotarpis, kuris tęsiasi nuo kovo antros pusės iki lapkričio pabaigos. Tuo pačiu ten ir žiema yra pati trumpiausia, o per paskutinius 54 metus užregistruota žemiausia temperatūra tėra —2F laipsniai lygu —18 C.

Trumpiausias be šalnų periodas yra Fort McKenzie, Que., kur šis periodas tėra liepos mėnesį ir trunka iki pustrėčios savaitės. Ten yra užregistruota aukščiausia temperatūra plius 79 F ir žemiausia — —60 F lygu —32 C.

Žemiausias metinės temperatūros vidurkis yra Coppermine, N. W. T., apie 17 F laipsnių virš nulio. Aukščiausias metinės temperatūros vidurkis yra Victoria, B. C., apie 49½ F lygu plius 10 C. Antroje vietoje yra St. Catharines, Ont. ir Penticton, B. C. su 48 F virš nulio.

Pati žemiausia temperatūra yra užregistruota —79 F lygu —62, Fort Good Hope, N. W. T. ir —70 F Prince Albert, Sask. Pati aukščiausia užregistruota temperatūra buvo 111 F lygu plius 45 C, Regina, Sask., ir 108 F Winnipeg, Man., bei Medicine Hat, Alta.

Daugiausia per metus kritulių iškrinta Halifax, N. S., apie 56 coliai. Antroje vietoje yra St. John's, N. F. su 53 coliais. Mažiausia kritulių būna Fort Good Hope, N. W. T. — apie 10 colių.

Daugiausia sniego iškrinta (per metus) Gander, N. F. apie 121 colis; mažiausia — Victoria, B. C., apie 13½ colio ir Penticton, B. C. — 24 coliai.

Daugiausia lietingų dienų būna St. John's, N. E., apie 147 dienos metuose ir Victoria, B. C. — 141 diena. Bet už tai tas pat St. John's, N. E. turi daugiausia saulėtų dienų — 208 ir Gander, N. F. — 199.

Mažiausiai lietingų dienų yra Coppermine, N. W. T. — tik apie 40 metuose, o debesučiausia vieta yra Medicine Hat, Alta, kur saulėtų dienų būna tik apie 100 metuose.

B. K. Vasaris.

Pasaulio lietuvių karių mėnesinis žurnalas

KARYS

išaina didelio formato, gražiai iliustruotas, duoda daug įdomios medžiagos.

Redaguoja ir leidžia: kpt. S. Urbonas, B. Aušrotas, S. Butkus ir A. Astrauskas.

Prenumerata: metams 4 dol., atskiros nr. kaina 45 ct.

Adresas: Karys, 156 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y., U. S. A.

DOMINION AGENCIES BUREAU
16 Woolworth Bldg.,
PORT ARTHUR, Ont., CANADA

Kas yra suinteresuotas atgabenimu giminių ar pažįstamų į Kanadą, prašau kreiptis į mūsų įstaigą, kuri jau ilgą laiką, kaip tvarko IMIGRACIJOS reikalus. Taip pat įvairių dokumentų reikalus: pasus ar pilietybės dokumentus ir laivams bilietus į įvairias pasaulio šalis.

Jei norite pirkti ar parduoti namus Verdune, kreipkitės pas lietuvių draugą.

C. E. DUPRAS
SERVICE REALTIES

4336 VERDUN Ave., VERDUN

Tel. YO 0529

Edmond COURCHESNE

Advokatas

CIVILINĖS IR KRIMINALINĖS BYLOS.

10 ST. JAMES ST. W., KAMB. 308

TEL. HA 4607 MONTREAL.

Aukos Vasario 16 gimnazijai

(Diepholze, Vokietijoje)	R. Vabolis, Que. už I mėn. 1,00 (2)
III. Tėsinys.	V. Pėteraitis, Montrealis, už I, II ir III mėn. 3,00 (4)
1-54 plius antrą kartą įnešė (žr. „N. L.“ Nr. 4 (198)).	K. Andruškevičius, Mtrl., už I — IV mėn. 4,00 (5)
Atkelta ... \$138,50	V. Irlėkis, Montr., už II ir III mėn. 2,00 (3)
55. Neminėtinas, La Cave	P. Lelis, Torontas, už II ir III mėn. 2,00 (4)
Man. \$ 4,00	V. Pakalniškis, Malartic, už II ir III mėn. 2,00 (4)
56. L. L. B. Wellando ALOK	N. Aukštikalnis, S. St. Marie, už I mėn. 1,00 (2)
-as 25,00	Z. Girdvainis, S. St. M. už I mėn. 1,00 (2)
57. Margarita V., Montrealis	J. Malskis, S. St. M. už I mėn. 1,00 (2)
ir III mėn. 2,00	H. Matijošaitis, S. St. M. už I mėn. 1,00 (2)
58. J. Tonkūnas, Londonas	V. Gavelis, S. St. M. už I mėn. 1,00 (2)
Man. 12,00	St. Grigelaitis, S. St. M. už I mėn. 1,00 (2)
59. J. Andrukaitis, The Pass,	J. Meškys, S. St. M. už I mėn. 1,00 (2)
Man. 2,00	J. Valonickas, S. St. M. už I mėn. 1,00 (2)
60. Val d'Or L.B.K.-tas	St. Pilipavičius, Hamiltonas, už I, II ir III m. 3,00 (4)
Man. 20,00	
61. J. Barsėnas, Torontas	
Man. 2,00	
62. L. Tamošauskas, Man.	
Man. 1,00	
63. J. Dragašius, Man.	
Man. 1,00	
64. V. Skirgaila, Man.	
Man. 1,00	
65. J. Preikšaitis, Man.	
Man. 1,00	
66. A. Skardžius, Sault Ste. Marie	
Man. 1,00	
67. V. Vainutis, Sault Ste. Marie	
Man. 1,00	
68. R. Galinis, Sault Ste. Marie	
Man. 1,00	
69. KLB Hamiltono Apyl. V. ba	
Man. 25,00	
	\$ 99,00

Už tolimesnius mėnesius
aukojo:

(Skiausteliuose pažymėta už kiek mėn. jau įnešta)
Dr. B. Matulionis, USA, už I ir II mėn. \$ 2,00 (4)
A. Bubinas, Que., už I mėn. 1,00 (2)

Viso ... \$265,50

Visiems nuoširdus ačiū.

V. Pėteraitis,
5155 Bourdonniere Ave., Apt. 6, Montreal, P. Que.

JIEŠKAU PUSININKO

tabako ūky, su 2.500 — 3.000 dolerių.
R. R. 6. Tillsonburg, Ont.
P. Jonelis,

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100

ir daugiau grąžintų 1950 metais mokesčių. Žinoma, šiais metais ir Jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUSKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS ĮSTAIGA

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

AUKSTA KOKYBE-ZEMA KAINA

Siuntiniai į Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS

PER US PARCEL POST.
Užsakymuose prašoma rašyti aiškiai siuntėjo ir gavėjo vardą, pavardę, adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

Kaina U. S. dol.			
5 sv. mlt. p.kavos	Nr. 14 \$ 6.75	5 sv. m. p. kavos	Nr. 18
2 sv. m. p. kavos		5 sv. g. k. taukų	\$ 9.80
½ sv. kakao	Nr. 15	2 sv. šokolado	
½ sv. šokolado		5 sv. m. p. kavos	Nr. 19
¼ sv. arbatos	\$ 5.20	10 sv. cukraus	\$ 9.50
11 oz. kompoto		12 plyt. bulijono	
4 sv. m. p. kavos		3 sv. g. k. taukų	
1 sv. kakao	Nr. 16	(skardinėje)	Nr. 20
1 sv. šokolado		2 sv. m. p. kavos	
½ sv. arbatos	\$ 8.90	1 sv. Aliaskos	
22 oz. kompoto		Salmon	\$ 7.15
2 sv. m. p. kavos		½ sv. kakao	
1 sv. ryžių	Nr. 17	¼ sv. arbatos	
4 oz. Salmon		2 sv. m. p. kavos	Nr. 21
4 oz. Tuna		1 „Qua. alyvos	
6 oz. liežuvio	\$ 6.50	„Mazola“	\$ 6.00
1½ oz. j. pipirų		1 sv. saldinių	
4 oz. kokoso		½ sv. kakao	
¾ oz. kardamono		¼ arbatos	Nr. 22
1½ oz. cinamono		12 sv. gr. k. taukų	\$ 6.00
1 oz. majorano		Individualūs paketai	
1¼ oz. paprikos		ruošiami susitarus.	

Pinigai: 100 DM \$ 21.50 į Vakarų Vokietiją. Dėl kitų kraštų prašome atsiklausti kurso.

HONEST ADZ, REG'D. 456 W. 63rd Street,
CHICAGO 21, ILL. USA.

Edouard MONDOR
Notaras

10 ST. JAMES ST. W., KAM. 308.

TEL. LA 5022 MONTREAL.

Vasario 16-ji Wellande

Vasario 18 d. wellandiečiai minėjo šią taip kiekvienam lietuviui brangią Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventę.

10 val. ryto mūsų mylimas ir gerbiamas klebonas Tėvas Juvenalis Liauba atlaiko pamaldas ir pasako diena pritaikyta jautrių pamokslą. Tik labai gaila, kad iek į pamaldas, tiek į minėjimą iš apie 160 apylinkėje įsikūrusių lietuvių, te susirinko vos 40.

Minėjimas pradedamas tuoj po pamaldų. Įžangos žodį taria ALOK-to pirm. G. Skais-tys. Jis kreipiasi į visuomenę, prašydamas nors vienos dienos uždaryti paaukoti Tautos Fondui. Tai būsimi tik mažutė auka prieš brolių partizanų Lietuvoje kraujo auką.

Paskaitą skaito J. Paužuolis. Jis trumpai, ryškiai nupasakoja apie Vasario 16-os d. reikšmę.

Minėję dalį užpildo p. P. Tamulėnas, paskaitydamas partizano laišką broliui tremtyje.

Minėjimas baigiamas Tautos Himnu.

Po minėjimo E. Barsėnienė, K. Stankevičius ir G. Skais-tys aplanko kiekvieną minėjimą ne dalyvavusių Wellando ir apylinkės lietuvių su aukų lapu Tautos Fondui. Well.

DAR TRUPČIUKAS IŠ WELLANDO PADANGĖS

„Nepr. Liet.“ Nr. 7, 1951 m. vasario 2 d., buvo įdėta korespondencija: „Wellando Lietuvių Gyvenimas“.

Tuo nemanau paneigti bei kritikuoti paduotus faktus, tik trupčią papildyti, dėl korespondento palieštos jautriausios vietos. Kad skaityto-

jui būtų aiškiau, tikiuosi kad p. redaktorius sutiks patalpinti ir platesniu akiračiu palieš-tą Wellando lietuviškos kolonijos gyvenimą.

1948 m., sausio ir kovo m. laikotarpyje iš Vokietijos į Wellandą atvyko per pusim-tį lietuvių. Šis laikotarpis ir skaitomas Wellando kolonijos įsteigimu. Nors mieste ir apylinkėje gyvena keletas senų emigrantų, bet dėl savo mažumo kokio nors organizacinio vieneto sudarę jie nebuvo. Atvykus naujesiems, buvo įsteigtas KLT skyrius. Minėto skyriaus įsteigėjo garbė tenka St. Jokubickui, kadangi tam reikalui jis yra įdėjęs daugiausia trūsio. Bet naujojo skyriaus pirmininko kėdė teko užimti p. P. Tamulėnui. Artėjant birželio m., kito mirtis suruoš-ti mūsų brangios tėvynės Lė-tuvos pagrobimo ir istremtųjų į Sibirą paminėjimą. Tuo laiku dar vystyčiuose esąs KLT skyrius atsidūrė sunkioje padėtyje, kadangi skyriaus ka-soje nebuvo nė vieno cento. Tam reikalui į pagalbą atėjo kiekvienas naujasis Wellando naujasis ateivis, ir iš tuo metu gautų kuklaus atlyginimo, simas buvo išspręstas, ir birželio m. 7 d. buvo suruoštas paminėjimas su menine daili-mi. Menininkai buvo pakvies-ti iš Toronto.

Palaipsniui, didėjo skyrius savo narių skaičiumi, pagy-vėjo veikla, atsirado ir kasoje pajamų ir kaskart vis didėjo Wellando lietuviškoji koloni-ja.

Pagalau, KLT Wellando skyriaus metiniame susirink-tik me, visus labiausiai nustebino revizijos komisijos aktas, kad kasoje rasta trūkumų. Kiek

trūkumų rasta, gali parodyti, (jei jis nėra pamestas) revizijos komisijos aktas. Bet tam aktui nesant, juk išeiti galima rasti, kadangi skyriaus kasą revizavusieji: p. J. Barsėnas ir p. K. Čepaitis, nėra mirę ir jie yra gyvi būdininkai. Žinoma, P. Tamulėnas įrodinėjo, kad tie pinigai priklauso jam ir apie jokią grąžinimą jis nei ne-galvoja.

Vėliau KLT skyrius suskilo į kelias šakas. Po kurio lai-ko įsisteigė LOK-as, į kurį at-vyko ir buvęs pirmasis KLT Wellando skyriaus pirminin-kas, akredituotas KLS Wel-lando skyriaus valdybos.

1950 metų pavasarį, tas pats asmuo rinko aukas Vo-kietijoje esantiems džiovinin-kams. Tai gražus labdaros darbas, paremti mūsų likusių brolių vokiškose „Igoninėse“. Nors wellandiečiai yra duos-nūs ir nesigaili savo kukliau ka paremti ir vargą pakliuvu-sius tautiečius, bet ir čia teko nugirsti priekaištų asmeniui. O pagaliau, tie priekaištai pasi-virtino, kad aukų rinkėjas vieno aukų lapo negrąžino, pasiteisindamas pametimiu. Pa-mesti juk ne stebuklas, kar-tais pametama ir vertingusių dalykų, bet niekas negali ži-noti, ar minimas lapas buvo tuš-čias ar su aukotojų pavardė-mis ir tam tikra suma pinigų? LOKtas iki šiam laikui tuo reikalu nepadarė jokių aiški-nausių žygių. Manau, kad nei vienas redaktorius nebūtų at-sisakęs paskelbti aukotojų są-rašą, kad kiekvienas aukoto-jas galėtų pasitikrinti. Deja, kaž kodėl tas reikalas yra ma-rinuojamas.

Toliau korespondentas „Wel“, toje pačioje korespon-dencijoje rašo apie „Pelėdą“, kaip humoristinį laikraštėlį, kad ji neatsiekusi savo tikslo ir pan.

„Aš manau, kad tie nežino-mieji leidėjai, ji išleisdami, ne-manė pretenduoti bei pasidi-džiuoti išleidę humoristinį laik-raštėlį. Mano nuomone, ten nėra joks humoras, o tik vie-tos kritika, o tą kritiką perduo-ti vietos gyventojams pasirin-ko tam tikrą formą. Kitoje spaudoje kelti vietinius dū-mus lyg ir nepritiktų, be to, mūsų spauda bet kokiai kriti-kai yra uždara(?) Korespon-dentas mano, kad jinai tikslo neatsiekusi. O aš manau, kad tikslas atsiektas visu šimtu pro-centų. O citavimas Tamstų korespondencijoje, dėl aukų la-pų pametimo, ar tik nebus

PORT ALICE KRONIKA.

Į anksčiau įdėtas „NL“ ko-respondencijas — kai ką turiu papildyti.

Nuo š. m. sausio mėn. popie-riaus fabriką perėmė nauja bendrovė. Tėko nugirsti, kad naujoji bendrovė yra asiguavę si 5 mil. dolerių šios pramonės praplėtimo reikalams — namų statybai ir miestelio pagraži-nimui. Jau konstrukcijos dar-bininkų keletas iš Vancouve-rio atvyko ir vykdo paruošia-muosius darbus, o atšilus orui pradės kapitalinius remontus.

Nuo š. m. vasario mėn. vien-gungiams pakėlė buto mokes-nį 5 dol. Kadangi čia suskirs-tyti butai trimis zonomis, su-lig patalpų patogumo ir mies-telio atstumo, tai anksčiau mo-kėjimo kainoms pakilo dau-giau. Vedusių, kurie turi šei-mas ir namus, šis potvarkis ne palietė.

Kaip paprastai ir dideliuo-se miestuose šeimoms sunkiau gauti butai, tuo labiau mažā-me miestely, kuris priklauso bendrovei.

Savaime aišku, kad ji dau-giau pagedauja kvalifikuotų darbininkų bei specialistų. To kiems ir butai lengvai gausi-mi. Kaip tik prieš kurį laiką viena švedų šeima iš dviejų as-menų — vyras elektrikas, lai-ke mėnesio gavo visai naują atskirą namą. Taigi, nenuosta-bu, kad paprastiems darbinin-kams visur — viskas sunkiau prieinama, nes jų kol kas ne-trūkumas.

Bandyti į šią vietą atvykti įieškoti darbo, apsimoka. Tik reikia anksčiau susitarti su vy-riausioju ofisu Vancouvery, B. C.

„NL“ Nr. 6(200) korespon-dencijoje suminėjo p. Portali-tis 11 lietuvių... 11dalyvių.

Faktinai čia gyvena 9 suau-gę lietuviai-ės. Prieš 6 mėn. p. p. Vileitų šeimoje gimė dukrė lė, todėl čia kol kas yra 10 asmenų (lietuvių).

Gaila, kad iš tokios mažos grupės atsiranda sudarančių nesklandumų, ypač Bačo iš-daigų. J. K.

„Pelėdos“ nuopelnas? Kiek teko nugirsti, neužil-go pasirodyti ir antrasis „Pe-lėdos“ nr. Reikia manyti, kad jinai iškels ir daugiau ne-gerovių, kurių čia nemažai pa-stebima, viešumon.

K. Zukauskas.

Esame lyg vienos šeimos nariai

Paris, Ont. Mažam, bet šva-parasė trumpą lietuvių trage-dijos apžvalgą anglų kalba. Toliau programoje įausmingai ir gražiai solistas p. Juozas Rimkus padainavo „Ten, kur Nemunas banguoja“ ir „Oi, greičiau, greičiau!“ Kankli-ninkas p. Antanas Padolskis pa-skambino 6 dalykėlius.

Vietos spauda labai šiltai at-siliepė apie mūsų nelaimingą tautą ir apie vasario 16 dienos reikšmę. Kai kurie privatus as-mens pas juos dirbantiems lie-tuviams tą dieną leido švęsti ir sumokėjo jos uždarbį. Tai la-bai gražus iš vietinių pusės gestas!

Po programos vakare buvo surengtas pobūvis, kuriame dalyvavo miestelį ir apylinkę gy-veną lietuvių. Pobūvio metu buvo pagerbti susikaupimo mi-nute partizanai ir krituseji už Lietuvos Nepriklausomybę, pa-giedotas Lietuvos Himnas ir Tautos Fondui suaukota 30 do-lerių. Pinigai ir aukų lapas per-siųsi p. Arlauskaitė. Aukavo šie asmenys: Rimkus J. 5, Pa-kulis 2, Adomaitis B. 5, Gečas V. 1, Gečas Z. 1, Peldžius V. 2, Allan Dale 1, Pranskevičius P. 2, Zaura A. 2, Kuzmickas A. 1, Kukarov J. 1, Česnulis P. 2, Jasinskis I. 2, Marius 1, Pa-dolskis A. 2, Jų tarpe du sve-timtaučiai.

Radioj valandėlės metu, kad-Pobūvis praėjo draugiškoj supažindintų mūsų kaimynus nuotai-koj, skambant dainoms kanadiečių su žiaure tikrove, ir kanklėmis, jog nesinorėjo palietusią mūsų tautą, p. M. J. Nukelta į 7 puslapį.

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS SIUVEJAS

6920 Monk Blvd, Ville Emard, Montreal, Tramvajus 36.

Lietuvis laikrodininkas, turis ilgametę praktiką.

ZUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 2050, priima pataršymams įvairius laikrodžius. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataršymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val

ŽURNALAI, naujaisi BELETRISTIKOS LEIDINIAI

ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importo ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULAITIS

Importe - Exporte.

Wangen - Allgau — Germany.

TR. 8112

Skaniai užkąsite, atsigersite gaivinančių gėrimų ir pasiklausysite plokštelių muzikos

LIETUVIŲ SVETAINEJE

pas BRONIŲ JAZOKĄ

7682 EDWARD St. (kampus 6 av.), VILLE LASALLE.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

Lietuviškas Restoranas.

SAV. M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. Tel. TR 0141 Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS
1918 FRONTENAC, MONTREAL
TEL. FA 0209

LIETUVIŠKA

BALDU KRAUTUVE

IR DIRBTUVE.

PARDUODAME GATAVUS PRIIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMUS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438, SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriu-je Montrealyje.

SESIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINJAMS.

Siųskite penkis dolerius reregistracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite:

Leslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294. Westmount, Quebec.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo.

Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

Siuntinys Nr. 14—\$ 5.70

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$ 9.95

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4 1/2 sv. cukraus

2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21—\$ 6.10

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 1—\$ 6.70

2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.
1 dž. margarino (400 g)

Siuntinys Nr. 3—\$ 6.20

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 5—\$ 5.20

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukraus—\$ 2.60
B. 20 sv. cukraus—\$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50
B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

Siuntinys Nr. 10—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12—\$ 5.90

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus

14 ozs. kondens. pieno

2 gabalai tualetinio muilo

Siuntinys Nr. 23—\$ 7.70

5 sv. rūkytų lašinių
5 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 24—\$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
5 sv. degintos kavos
2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40% rieš.

Siuntinys Nr. 25

E. 9 sv. kiaulinių taukų

C. 15sv. kiaulinių taukų

Siuntinys Nr. 30

A. 5 sv. deg. kavos \$ 6.40

B. 5 sv. degintos ka-

vos 5 dežutėse \$ 6.75
C. 4 sv. deg. kavos
(į pr. zoną) .. \$ 6.00

Siuntinys Nr. 94

A. 5 sv. šokolado \$ 5.30
C. 5 sv. kakavos. \$ 4.50
I. 5 sv. margarino \$ 3.70
B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

Winnipeg apyl. geradarijai

1947 metais Kanadon pradėjo plaukti pirmieji išvietintųjų transportai. Atlikę sutartis emė dairytis, jieškoti gerų širdžių, kurios galėtų pagelbėti varge likusioms šeimoms, giminėms bei pažįstamiems. Pirmoje vietoje ir man su tuo rūpesčiu teko susidurti. Surasti geradarį vienam asmeniui dar ne taip sunku, bet rasti gausingesnei šeimai, ne taip jau lengva. Atvykęs Winnipeg, pirmiausiai atsidūriau pas tokį pat likimo draugą p. Jurgį Račį, nes jis savo geraširdiškumą ir veiklą, viniegiečių tarpe buvo užsipelnęs gilių pagarbos, todėl ne be pagrindo ir Winnipeg D. P. „burmistru“ buvo praminas. Jį radau pas, seniai atvykusį lietuvių, p. Antaną Matulevičių. Kartu su p. Jurgiu kreipėmės į jį prašydami padėti atvežti Kanadon vieną šeimą. Pagalvojęs jis, tarė:

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRASTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus. NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus. NAUJIENOS talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, gimičių bei pažįstamųjų pajėškiojimus ir jų atsišaukimus į savo tautiečius. NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsišaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRAŠYKITE NAUJIENAS ŠIANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 7.00, pusei metų \$ 3.50; Chicagoje \$ 9.00, pusei metų \$ 4.50; užsienyje \$ 10.00, pusei m. \$ 5.50. Adresas: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., U. S. A.

Henriko Radausko eilėraščių rinkinys „STRELĖ DANGUJE“ yra sukratas Tremtinių Namuose, 2244 West 23rd Place, Chicago, Ill., USA. Knygą iliustravo dail. Vyt. Kasiulis, o išleido p. V. Saulius, 112 psl. Kaina \$ 2.00. Platintojams duodama 25%. Prašome užsisakyti aukščiau duotu adresu prisiunčiant pinigų ar čekį kartu su užsakyamu.

Lietuviška krautuvė

„Richard's Meat Market“

SAV. POVILAS PETRONIS.

Lietuviškos gamybos deštos, įvairių rūšių mėsos, daržovės, groseterija.

5898 Verdun Ave., Verdun TR 0281

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

NAUJA MODERNI LIETUVIŠKA

Vyriškų rūbų krautuvė

Paltai ir kostiumai parduodami ir siūvami pagal Jūsų užsakymą. Skrybėlės, megztukai, viršutiniai ir apatiniai baltiniai, kojinės, pirštinės ir kt.

Visų dalykų didelis pasirinkimas.

NUOLAIDOS LIETUVIAMS 10 %.

Nuo š. m. vasario 10 d. dėl vilnų pasaulyje trūkumo, vilnioniams rūbams kainos bus labai daug aukštesnės.

DERBY MEN'S SHOP

SAV. C. SALMONAITIS.

2576 Yonge St. Toronto.

TEL. Hy 9624.

PASIDARYKIM ATEITĮ BE RŪPESČIŲ — APSIDRAUSKIM ŠIANDIEN

Alb. NORKELIŪNO AGENTŪROJE

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

Vienintelė lietuviška apdraudos agentūra, kuri draudžia nuo įvairiausių nelaimių, gaisrų, susirgimų ir kt., patarnauja susidūrus su valdžios įstaigomis, pirkimais, dokumentų vertimais statybų paskoloms ir tt. Skambinkite telefonu arba užkirkite:

Kasdien:
5505 13th Ave. Rosemead,
Montreal, Que.
Tel. AM. 0342

Kasdien rytais iki 9 val.
Pirm., antr., ir ketvirtad.
Vakaraais nuo 6 iki 10 val.

teks“, nusišypsojęs pasakė p. Liaukevičius.

Prisiminiau p. Januškos pasakytus žodžius: „Jis išnaudoja visą savo pajėgumą pagelbėti tremtiniams Vokietijoje“. Tai yra teisingas pasakymas.

Prisimenu ir kitą tiesą: P. Liaukevičius — Lietuvos savanoris — kūrėjas, 1918-19 m. atžymėjęs Lietuvos Nepriklausomybės atpirkimą savo žygiais ir krauju.

Dėkoja Jums, pp. Liaukevičiai, už visokeriopą pagalbą: Vytautas, Danė, Vida, Birutė, Teofilė ir Boleslovas Strikačiai.

Už atkvietimą, mano brolio šeimos Kanadon, P. Povilui ir Julijai Liaukevičiams ir kitiems, tame reikale pagelbėjusiems dėkoju ir reiškiu gilią pagarbą.

Kostas Strikaitis.

ESAME LYG VIENOS ŠEIMOS NARIAI.

Atkelta iš 6 pusl.

skirstytis ir išardyti tą gražų lietuvišką vienetą... Čia norėčiau visų pobūvyje dalyvavusiųjų vardu išreikšti širdiną padėką pp. Kuzmickams ir p. Peldžiui už patalpą ir už vaišingumą; taip pat p. Rimkui ir p. Padolskiui už dainas ir už muziką; p. M. J. už išrūpinimą radijo valandėlės ir visiems kitiems, prisidėjusiems prie vasario 16 dienos programos ar pobūvio surengimo.

Baigiant, tenka pasidžiaugti, jog nors ir mažai saužėlė lietuvių tame imestely, bet visi sugyvena, lyg vienos šeimos nariai, taip pat nesigaili ir pinigų tautos reikalams.

Elėgna.

GERB. TAUTIEČIŲ DĖMESIUI!

Pinigų išsiuntimas į kitus kraštus yra sunkus ir sudėtingas dalykas. Tačiau nuo šio laiko pinigų į Angliją, už spaudą ir kt. be jokių formalumų galime persiųsti per „NL“ administraciją. Pinigai Anglijoje bus išmokami aukščiausiu banko kursu: už 1 dolerį — 6 šil. 6 penai, už 3 dol. — 1 svaras sterlingų. Pinigų administracijai įmokant aiškiai pažymėti, kam pinigai Anglijoje turės būti išmokėti ir tikslus adresas. Skubūs išmokėjimai bus atlikti pridėjus už 15 ct. pašto ženklų.

„NL“ Administracija.

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis. Skambinkite telefonu arba u žeiškite:

Kasdien:
Nuo 9 ryto iki 7 vak.
Tel. Fa 6844

Antradieniai ir ketvirtadieniai nuo 8 iki 10 vak.
3664 St. Famille St.
Montreal, Que.
Tel. Ha 6708

JUN A Valet Service

SAV. A. JURGUTIS ir P. NARBUTAS.

Valome, taisome ir dažome vyriškus ir moteriškus rūbus. Be to, valome vestuves suknias, langų užuolaidas (lengvas ir sunkias).

Paimam iš namų ir pristatome atgal. Darbas atliekamas sąžiningai.
210 Dorchester St. W., Montreal. Tel. LA 2958.

HAMILTONIEČIŲ DĖMESIUI!

Rašau prašymus, laiškus, darau vertimus iš lietuvių, vokiečių, rusų į anglų k. Tarpininkauju įvairiais reikalais įstaigose, perkant, parduodant nuosavybę etc.

Juozas Valevičius.

285 John N. Hamilton, Ont.

Tel. 7-0002

Kreiptis po 5 val. p. p. ir šešt.

Lietuviška moteru kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ

(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal.

Tel. FI 0208

Laiškai Redakcijai

Pone Redaktorium,

š. m. kovo mėn. 1 d. Nr. 8 (204) „Neprikl. Lietuvoje“ buvo atspausdintas be parašo pranešimas „Kaip pasitikėti?“ į šią žinią paaiškiname:

Toronto lietuvių R. K. Bažnyčios Statymo Fondas įkurtas 1950 m. spalio mėn. 1 d. vi suotiniame paarpijos susirinkime. Fondo valdybą sudaro 9 asmenys: 7 išrinkti, parapijos klebonas ir parapijos komiteto įgaliotinis. Fondo valdyba yra atidariusi banke sąskaitą, iš kurios pinigai gali būti išimami tik, visuotinam parapijos susirinkimui nutarus, trijų valdybos narių parašais. Taip sąskaiton pinigai tik įmokami, bet neišimami.

Fondo Valdyba daro rinkliavas kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį parapijos bažnyčioje. Po pamaldų gautos aukos suskaitomos pačių rinkėjų ir surašomos tikrinimo dokumentais. Pagal tai pinigai įrašomi į kasos knygas. Taip pat gruodžio — sausio mėn. viena rinkliava buvo pravaista aukų lapais pas lietuvių butuose. Tam dideliu darbu talkininkavo Toronto lietuvių organizacijos: skautai, sportininkai, ateitininkai, kat. mokytojai ir šv. Jono draugijos nariai. Aukos rinko pagal aukų lapus, antspauduotus parapijos antspaudu, pasirašytus Fondo valdybos pirmininko ir klebono, numeruotus ir su įrašytomis aukų rinkėjų pavardėmis. Aukų lapuose pasirašinėjo kiekvienas aukotojas.

Kiekvienam aukotojui yra vedama įkartojeka pagal aukų vokeliuose (per pamaldas) užrašomas pavardes ir sumas, o taip pat ir iš aukų lapų. Gale metų suvedama bendra suma ir išduodamas bendras kvitas, kuris tinka ir mokesčių įstaigai. Už 1950 m. visi pakvitavimai aukotojams yra išsiun-tinėti paštu.

Manome, kad „NL“ rašiusiajam yra aišku, kad tokių kvitų negalėjo išdavinti įgalioti aukas rinkti asmens pagal specialią aukų lapus. Jei bent truputį būtų pagalvojęs, rašiusis nebūtų kėlęs tokios „išminties“.

Antra, Fondo Valdyba nėra diktatorius ir nesiūcia asmenų rinkti aukas prievartos keliu. Ji dirba su kitais lietuvišiais katalikais drauge petys į petį. Visiems prisidėjusiems auka ir darbu reiškiamė padėką, o tiems, kurie nori trukdyti šį kilnų darbą, siūlome pasiskaityti pasakėčią „Keleiviai“...

Toronto Lietuvių Bažnyčios Statymo Fondo Valdyba.

TAUTIEČIAI, rašykime iš kiekvienos Kanados vietovės apie lietuvių gyvenimą, sąlygas, darbus, atgimimus, rūpesčius, KLČ organizavimą ir tt. Rašykime taip, kaip mokame. Už visus raštus ir visas žinias bus dėkinga „NL“ redakcija ir skaitytojai.

BALTICKA

Lietuviai batsiuvis.

Pataisymai ir užsakymai.

5355 Verdun Ave., VERDUN

TEL. HE 4547.

TEL. FI. 2682

Marche BOULEVARD Market

SAV. PAUL GUDAS,

MESA, ALUS, GROSETERIJA, DARŽOVES.

6033 Monk Blvd., VILLE EMARD, Montreal

Kanados ir Europos siuvėjas Toronto

JONAS INDRELĖ

siuva moderniausių fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus.

DIDELIS PASIRINKIMAS

geriausių anglišių medžiagų. Darbas atliekamas

SAŽININGAI IR GRAŽIAI.

Adresas: 202 St. Clarens Ave, Toronto.

Telefonas: ME 8522.

DAŽYKLA

SAV. JURGIS MERKYS,

251 St. John St. Longueil.

Telefonas: 7578.

Dažo paltus, suknėles, visokius kitus drabužius ir visokias medžiagas.

20-ties metų patyrimas — geriausia garantija už atliekamą darbą.

PAPIGINTOS KAINOS LIETUVIAMS!

DĖMESIO

Viltasaliečiams ir apylinkės lietuviams!

Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

ĮVAIRIŲ MAŠINŲ — KARŲ TAISYMAS

IMPERIAL AUTO COLLISION

G. KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paimamos iš namų ar iš sugedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, iššaukiant telefonu JU 4773.

— Lietuviams patarnaujame papigintomis kainomis. —
— 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

RENE BOURDAGES Reg'd

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS

Specializuojuos užsakymais paštu (mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf
įėjimas: 4504 Brebeuf street. Telefonas FR 9141

MONTREAL

I VISUS MONTREALIO LIETUVIUS.

Greit bus metai, kai buvo su darytas Montrealio Apylinkės Laikinasis Organizacinis Komitetas. Daug darbų teko padaryti L. Org. Komitetą sudarantiems organizacijoms ir dar daugiau komplikuošesni stovi prieš akis šiandien. L. Org. Komitetas, kaip ir pats pavadinimas sako, yra tik tam tikram pereinamam laikotarpiui. Šis „laikinas“ negali tęstis ilgą laiką: darbai vietoje nestovi, o kuo toliau, tuo labiau reikalingi visos visuomenės rinkti žmonės!

Montrealio Apylinkės Laikinasis Organizacinis Komitetas buvo sudarytas paruošti ir praveisti rinkimus pagal Pasaulio Lietuvių Bendruomenės taisykles. Deja, šie darbai nebuvo vieninteliai, nes visą Montrealį apjungiančios organizacijos pareigas teko eiti L. Org. Komitetui.

Pirmą negu praveisti rinkimus pagal P. L. Bendruomenės taisykles, turi būti padaryta visų lietuvių, tiek gyvenančių Montrealy, tiek visoj Kanadoje, tiek visame laisvame pasauly, sąrašai - kartoteka. Montrealy surašymas jau seniai daromas privačiai einant per butus, ir kiekvieną šventą dieną po pamaldų „Aušros Vartų“ parapijos salėje. Tačiau, norint darbą galutinai baigti, skelbiamas paskutinis terminas surašymui praveisti iki 1951 m. balandžio mėn. 15 d.

Dar kartą pakartotinai pranešame, kad surašymas yra daromas pagal P. L. Bendruomenės nustatytas taisykles ir yra reikalingas Montrealy gyvenančių lietuvių skaičiui nustatyti. Todėl visi tautiečiai prašomi, pas kuriuos nebuvo užėję surašinėtojai ir namus ir kurie patys iki šiol nėra užpildę surašinėjimui nustatytos formos kortelių, tai atlikti iki nurodyto termino — 1951 m. balandžio mėn. 15 d. patiems nuėinant ir vieną iš žemiau paduodamų surašymo punktų asmeniškai suteikiant apie save, savo šeimos narius, reikalingas surašymui — kartotekai žinias. Kiekvienam lietuviui (ir vienos dienos vaikui) turi būti užpildyta atskira kortelė. Tautiečių patogumui, pagal galimybę, yra paduodami surašinėtojų telefonų numeriai, kuriais, reikalui esant, galima pasinaudoti. Nuo užsiregistravusių skaičiaus priklausys, kiek Montrealy gyvena lietuvių turi savo atstovų Kanados Lietuvių Bendruomenės Vadovybės sudaryme.

Tad, tegul nelieka nė vieno tautiečio, neatlikusio šios pareigos!

Surašymo punktai, į kuriuos galima kreiptis norint užsiregistruoti:

Ville Lasalle:
1. „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcija — 7722 George St.
2. Mokyt. A. Ališauskas — 36 6th Ave.

Ville Emard:
1. Stp. Kęsgaila — 6882 Beau lieu St., telef. HE 5956;
2. Karolina Lukošaitė — 6951 Mazarin St., tel. HE 7877.

Verdun:
1. „Aušros Vartų“ parapijos salėje, kiekvieną šventadienį po pamaldų.
2. A. Sungailienė 3582 Joseph St., telef. TR 0870.
3. K. Toliušis — 667—2nd Ave, telef. YO 1659.
4. D. Dikinytė — 1224 Allard Ave, tel. HE 7036.
5. J. Pakulis — 1078 Osborne Ave.

Rosemount:
1. Juoz. Navikėnas — 5515—13th Ave;
2. Kostas Andruskevičius — 5155 Bourbonniere, Apt. 6, telef. TU 5912;
3. Mokyt. J. Jankaitis — 6378 12th Ave;
4. Mokyt. M. Arlauskaitė — 6642 — 3th Ave, tel. CR 4626;
5. Juozas Pečaitis — 6544 — 3th Ave.

Point St. Charles:
1. Pov. Kvietkauskas — 1730 dar neturės ilgesio laiką, — to-

Grand Trunk Ave.
Villa St. Michel:
1. Elena Gaputyte — 7236 Milton Ave.
Montreal West:
1. Zigmąs Lapinas — 2050 Patricia Ave. Apt. 8, tel. DE 8119.

Montreal North:
1. Leonas Barauskas — 1070 St. Denis.
Miesto centre:
1. Leono Girinio valgykloje — 749 Atwater Ave, tel. WE 0619.

Kitose miesto dalyse:
1. Justas Kibirkštis — 2567 Montgomery;
2. J. Pauliūtė — 4690 Jeanne-Darc Ave, tel. TU 7120;
3. Pr. Mickus — 56 Vermont Str., Longueuil Annex Que.
Kanados Lietuvių Bendruomenės Montrealio Apylinkės L. O. Komitetas.

KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARBOS

posėdis šaukiamas šio kovo 16 dieną, 8 val. vakaro punktu. Visi nariai prašomi atsilankyti.

MOTERŲ SPORTININKIŲ DĖMESIUI

Pranešama, kad šį sekmadienį, kovo 18 d. 4 val. pp. Aušros Vartų parapijos salėje įvyksta moterų - mergaičių sportininkių susirinkimas.

Prašoma visus užsiregistravusias sportininkes, ir kurios nėra užsiregistravusios, tačiau mėgstamos sporto moterys, skaitlingai dalyvauti.

TRYS DIDIEJI ŽODŽIO MENININKAI

B. Brazdžionis, A. Gustaitis ir H. Kačinskas sekmadienį aplankė savo bičiulius ir vakare traukiniu išvyko į Bostoną.

D. L. K. VYTAUTO KLUBAS

balandžio 7 d. savo patalpose rengia tradicinę margučių vakarienę. Daugiau informacijų bus paskelbta spaudoje vėliau.

JUOZŲ VAKARIENĖ

DLK Vytauto klube susilaukė apie 100 su viršum svečių, kurie gražiai praleido vakarą. Kai kurie jų po vakarienės dar spėjo atvykti į literatūros vakarą.

D. L. K. VYTAUTO KLUBO ŠERININKŲ DĖMESIUI.

Šį sekmadienį, kovo 18 d., 2 val. pp. įvyks klubo narių visuotinis susirinkimas. Bus išmokami nuosimčiai - dividendai už akcijas - šėrus ir svarstomi kiti aktualūs klubo reikalai.

Visi šerinkai maloniai prašomi skaitlingai dalyvauti. Klubas Valdyba.

MONTREALIO VISUOMENĖS INICIATYVA

sudarytas komitetas, kuris rūpinasi praveisti op. sol. E. Karalienės 20 metų scenos darbo sukaktuvinį koncertą, įvykstantį balandžio 14 d. Montrealy, St. Stanislavo salėje: 1371 Laurier East. Komitetas išrinkti P. Juškevičienė, V. Keturkaitė, M. Juodviršis, S. Kęsgaila ir G. Rukšėnas. K-tas pirmininke išsirenk p. Juškevičienę (3994 Rosemount Blvd, telef.: TU 6068) ir išdininku p. Rukšėną (Telef. TR 7673).

PRANEŠIMAS.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Montrealio Apylinkės L. O. Komitetas praneša, kad gautas piniginis likutis — 178,07 dol. iš ruošto tautos šventės minėjimo. Plateau salėje, perduotas Tautos Fondo Atstovybei Kanadoje.

PAAIŠKINIMAS GG. SKAITYTOJAMS

Šią savaitę „NL“ išleista 8 puslapių, nes teko remontuoti sugedusį linotipo motorą. Dėl to remonto nespėtas rinkinys.

Be to, pranešama montrealiečiams, kad „Neprikl. Lietuva“ dar neturi telefono ir dienį (kovo mėn. 17 d.), pa-

I Mažosios Lietuvos bičiulius Kanadoje

is gyvenamų įvykių eigos Lietuvos Bič. D-jos Valdyba atrodo, kad artėjame prie to momento, kada tinkamai pasiruošus ir laiku išskėlus amžiais pavergtos Mažosios Lietuvos klausimą, galėtume tikrai daug ko laimėti tų sričių atgavimo atžvilgiu.

Tačiau dar svarbiau, nei atgavimas vakarinių sričių, mums yra susigražinti ir išlaikyti visus tuos Mažosios Lietuvos lietuviško kraujo gyventojus, kurie amžių bėgyje, vie nokių ar kitokių būdu buvo nuo tautos kamieno atitrūkę.

Juk žinant, kaip žiauriai yra išnaikinta, laike trijų okupacijų lietuvių tauta, papildymas keliais šimtais tūkstančių lietuvininkų (vakarinėje Vokietijoje tokių priskaitoma dabar apie 300.000!) išsekusius tautos rezervus būtų tikra palaima ir neapsakomai dideliu sveriu prisidėtų prie ateities Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių išlaikymo. Todėl turime nedelsiant pirmi ištiesti ranką Maž. Lietuvos broliams lietuvininkams ir visokeriopai padėti jiems žiaurioje kovoje už laisvę ir būvį.

Jei jau šiandienai svarbu yra pradėti dėl to diplomatinę kovą, tai dar svarbiau yra tuojau padėti jiems medžiagiškai. Tai galima, kaip ir kiekvienas didelis darbas, atsiekti tik organizuotu būdu ir pirmo eilėn tam Kanadoje yra įsistiegius Maž. Lietuvos Bičiulių Draugija.

Ką galima atsiekti per panašias d-jas, puikiausiai parodo, kad ir Montrealio bei Toronto skyrių jau atsiekti rezultatai, būtent, per juos yra surinkta iš Mažosios Lietuvos Bičiulių ir išsiųsta, Mažosios Lietuvos Tarybai keli šimtai dolerių, sušelpas M. L. T-bos leidžiamas laikraštis „Keleivis“, sušelpa stambesne suma Dipholze lietuvių gimnazija, sušelpa nemažas kiekis pavienių šeimų maisto ir drabužių siuntiniais, Toronto skyrius labai vykusiai pravedė drabužių rinkliavą ir išsiuntė M. L. Tarybai 1670 svarų drabužių.

Tačiau viso to maža, nes pla-tesnė lietuvių visuomenė ir ši šalpos darba nėra dar reikiamai įsijungus ir todėl Maž.

Lietuvos Bič. D-jos Valdyba kreipiasi šiuo į Kanadoje veikiančias lietuvių organizacijas ir pavienius geros valios lietuvius — Mažosios Lietuvos Bičiulius, prie šio darbo prisidėti sekančiu būdu:

1. Organizacijos yra maloniai prašomos paskirti Mažosios Lietuvos lietuvių šelpimo reikalams š savo pajamų nors kuklias vienkartinės aukas, kaip tai yra padaręs Kanados Liet. Moterų Bendruomenės Toronto skyrius.

2. Kanados lietuvių organizacijos yra prašomos iš savo valdybų ar iš šiaip narių tarpo paskirti po vieną narį kuris būtų Maž. Liet. Bič. D-jos įgaliotiniu ir veiktų savo organizacijos veiklos ribose.

3. Vietovėse, kuriose M. L. B. D-jos skyriai ar seniūnijos nėra dar įsistiegię, pavieniai energingesni tautiečiai prašomi imtis iniciatyvos tuos skyrius ar seniūnijas įsteigti, arba sutikti būti tose vietovėse M. L. B. D-jos įgaliotiniais. Tokių įgaliotinių svarbiausiu uždaviniu būtų parinkti gautais iš M. L. B. D-jos valdybos aukų lapais aukų.

Dėl informacijų ir d-jos įstatų gavimo reikalaujame prašome kreiptis žemiau paduotu adresu.

4. Nors vienintelės lietuvių gimnazijos Vokietijoje šelpimo organizavimą Kanadoje tvarko M. L. B. D-jos, tačiau dėl suprantamų priežasčių šį darbą d-jos stenigasi perduoti kuriai nors bendrinei organizacijai ir pirmo eilėn L. K. L. B. O. K-ui, tačiau kol tai įvyks, gimnazijai aukų rinkimas nesustabdomas ir varomas toliau. Iki šio laiko minėtą liet. gimnaziją šelpiti pasižadėjo vos 50 asmenų, o reikalinga, kad Kanadoje tokių geros valios lietuvių atsirastų 200, tad prašom į talką!

Šia proga visi tie, kurie pasižadėjo kas mėnesį remti gimnazijos išlaikymą, maloniai prašomi pingus siųsti reguliariai. Galima ir iš karto už kėlis mėnesius.

Visais piniginiiais M. L. B. D-jos reikalais prašoma kreiptis į D-jos išdininką sekančiu adresu: N. Prišmantas, 6017 Verdun Ave., Montreal, P. Q. M. L. B. D-jos L. C. Valdyba.

HAMILTON

HAMILTONO LDMT „AUKURAS“ PREMJEIRA IR METINĖS.

Šį šeštadienį, Hamiltono L DMT „Aukuras“ aktorai išcina į sceną su G. Turner III kultūrinę vagą Hamiltono ir Kanados lietuvių gyvenime.

Premjera ir Hamiltono LD MT „Aukuras“ metinės. Dvi guba metinė šventė šioje lietuvių kolonijoje!

Metai — nedidelis tai laikotarpis, tačiau Hamiltono lietuvių kolonijoje, suvaidinęs svarbią rolę: juk be HLDMT aktorių neapsieita nei minėjime, nei viename koncerte ar šiuptyne. Atitrūkę nuo savo kasdieninio darbo, pamiršę savo teatro repetijas (juk patatyta — „Pirmas skambutis“, „Dr. Vincas Kudirkas“, „Aušros sūnūs“ ir kt.) skubė davo į sceną su montažais, gyvais paveikslais mūsų tautos ir valstybės didžiosiose šventėse. Ir čia, be abejo, daugiausiai pasiryžimo ir energijos, stantiems pirmuosius žingsnius aktoriams — mėgėjams, idėjo akt. E. Dauguvietytė-Kudabienė. Jai ir visiems aktoriams tenka nuosirdi mūsų kolonijos

dėl visokias žinias, kurias galima būdavo perduoti telefonu, maloniai prašome siųsti raštu. Pačiais skubiaisiais reikalais galima pasinaudoti asmeniniais telefonais: administratoriaus — TR 7673 ir redaktoriaus — HE 0473.

ŠI ŠEŠTADIENI.

Ville Lasall lietuvių šeštadieninėje mokykloje, šį šeštadienį (kovo mėn. 17 d.), pa-

mokys nebus.

— Amerikoje mirė vienas estas, kuris tremtinių reika-

TORONTO

K. L. M. B. TORONTO APYLINKĖS VEIKLA.

Ši moterų organizacija Toronto, savo amžiumi yra viena iš jauniausių, (nes išsikūrė tik prieš keturiolika mėnesių), bet savo rimtais darbais jau plačiai žinoma.

Metiniame narių susirinkime, įvykusiame Vasario mėn. 25 d., pirmininkaujant p-lei E. Garbuzaitė ir tos dienos sekretorės pareigas einant p. E. Stepatienei, susirinkimas praėjo, tikrai malonioje ir vieningoje nuotaikoje. Išlausius Valdybos ir kontrolės komisijos poniai Kirelienei perskačius revizijos komisijos aktą, visi valdybos atlikti darbai buvo vienbalsiai užgirti.

Šiame susirinkime, skaityti laiškai iš Tautos Fondo Atstovybės Montrealy, dėl aukų pravedimo laike Tautos Fondo vajeus ir iš Toronto liet. bažnyčios statymo fondo valdybos, kuriame prašoma skirti auką naujos bažnyčios statymui. Abu laiškai išklausti ir, be jokių diskusijų, pažadėta visa galima talka, Tautos Fondo vajui ir auka naujos bažnyčios statymui.

Plačiai ir rimtai buvo diskutuojamas mūsų studentijos padėties klausimas, tiek bestu dijuojančių Vokietijoje, tiek čia Kanadoje, kurių studijų kelias yra ir grubus ir begalo sunkus. Atsižvelgiant į jaunųjų lietuvių ryžtą, į jų kantrų pasiaukojimą — baigti užsibrėžtą tikslą, nepaisant jokių sunkumų, nutarta ruošti didžiulį koncertą ir pelną skirti pusiau Tautos Fondui ir skubios paramos reikalingai studentijai.

Koncertas numatytas Motinų dienai paminėti su pageidaujama ir žymiais operos solistais, kaip Metropolitan operos sol. A. Kaskas ir operos sol. Alg. Brazis.

Malonu visuomenei pranešti, kad abu svečiai — solistai mielai sutiko šia proga duoti koncertą Toronto, kuriam die na skiriama gegužės mėn. 5 d.

Mūsų miela p. E. Stepatienė — meno vadovė, rūpestingai svarsto ir galvoja, kaip idomiau ir reikšmingiau atžymėti Motinų brangią dieną ir, netenka abejoti, kad visuomenė jos rūpestingų darbų ir žymių solistų kaip A. Kaskas su Alg. Braziu liks nesuvalta ir kartu savo gausiu atsilankymu į šį koncertą, parems ir kilnius tikslus.

Koncerto vieta ir smulkesni programos duomenys bus pranešti vėliau.

Kadangi šis susirinkimas buvo metinis, tad buvo numatyta ir naujos valdybos rinkimas. Nežiūrint, kaip senoji valdyba norėjo ir prašė pakeisti. Tačiau visam susirinkimui prašant, galų gale buvo sutikta likti dar vieniems metams. Tik pasikeista kai kuriomis pareigomis. Dabartinė valdyba yra: E. Mankus pirm., O. Indrelienė — vice-pirm., E. Garbuzaitė — sekretorė, St. Grigaitienė — išdininkė ir E. Stepatienė — meno vadovė. Kontrolės komisija liko iš B. Kirelienės, B. Šapogaitės ir M. Šabonaitės.

Bendrai susirinkimas praėjo nuotaikoje dirbti. Ateity numatyta susirinkimus šaukti dažniau, kad tuo labiau suarpremjerą neįleidžiamas. Kbr. tėtų ir daugiau aptartų bend-

Pranešimai

DAILININKŲ DĖMESIUI,

Kanados Pilietybės skyrius prašo atsiliepti lietuvių dailininkų ryšyje su Kanados Pašto skelbamu konkursu sukurti pašto ženklų projektą. Smulkesnių informacijų galima gauti kreipiantis į: Canadian Citizenship Branch, West Block, Ottawa, Ont.

Kadangi projektams prisiųsti yra nustatytas terminas — balandžio 21 d., tad tiems, kas būtų suinteresuotas, reikėtų nedelsiant susisiekti su konkurso komisija, aukščiau nurodytu adresu.

— Amerikoje mirė vienas estas, kuris tremtinių reika-

lams paliko milijoną dolerių.

— Iš Italijos komunistų partijos tebevyksta narių bėgimas.

— Londone lankosi Italijos premjeras De Gaspari ir užs. reik. min. Sforza.

— Australijos komunistai išskėlė bylą dėl partijos uždarymo. Teismas uždarymą panaikino.

PAJIESKAU DARBININKO

tabako ūkiui, tuojau, pavienio, mėnesiui, mokačio dirbti su arkliu. Atsiliepti: Tony Gindrenas, R. R. 1, Straffordville, Ont., telef.: 108 R 42, Straffordville.

APYLINKĖS VEIKLA.

ry darbų būtinumo svarbą. Susirinkimas baigtas Tautos himnu.

Viena iš narių.

Iš MOT. GRUPĖS DAINA VEIKIMO.

Vasario mėn. 23 d. pas p. M. Pociuvienę, 120a Carlton, įvyko dainiečių susirinkimas dalyvaujant didžiuliam narių skaičiui, kas šiuo metu, mažai besilaukiant narėms į susirinkimus, buvo ir smagu vėl susitikti didesnį būrį narių ir džiugu, kad susirinkimas praėjo sklandžioje ir darbingoje nuotaikoje.

Išlausius per dešimt padėkos laiškų, daugiausia gautų iš sanatorijų, už gautus maisto siuntinius ir vienbalsiai nutarus patenkinti naujus prašymus — buvo svarstoma sekančio parengimo surengimas, kad vis papildytų išdą, iš kurio kiekvieną mėnesį reikia išsiųsti maisto ligoniams, seneliams ir našlaičiams.

Dainiečių parengimas numatomas balandžio mėn. 14 d., 404 Bathurst str., ukrainiečių salėje. Šį parengimą savanoriai sutiko suruošti sekančios dainietės: Dr. Užupienė, Ališauskienė, Prakiene ir Garbuzaitė.

Visos, organizacijos maloniai prašomos tą dieną parengimų neruošti.

Vasario mėn. pinigais pasiūsta 50 dol. per R. Kr. Šveicarijoje, Vokietijoje studijojantiems studentams, 10 dol. sunkiųjų plaučių operaciją turėjusiam lietuviui ir, Dr. Užupienei sužinojus, kokią kiekį galima siųsti vaistų nuo džiuvos, sulig prisiūto recepto. Tokių vaistų bus pasiūsta, jei bus sužinota jų pasiuntimo galimybė.

Kontrolės komisija buvo šiame susirinkime išrinkta iš p. M. Pociuvienės ir p-lių Ramonaitės ir E. Garbuzaitės.

Susirinkimą baigus, visos dalyvavusios dain. vieningai ir maloniai dalinosi įvairiomis temomis ir vašingos šeiminių kės skanomis ir įvairiomis vaišėmis.

Sekančio susirinkimo užkvietė dainietė E. Matjošaitienė, 2008 Bathurst str. Susirinkimas įvyks kovo mėn. 30 d. 8 val. vakaro.

Visos narės maloniai kviečiamos gausiai dalyvauti ir atsivesti savo pažįstamas, kurios prašomos likti Dainos narėmis.

DR. M. ANYSO PASKAITA.

Buv. Klaipėdos krašto gubernatūros patarėjas Dr. M. Anysas kovo m. 13 d. 6 val. vak. Toronto ukrainiečių salėje, Bathurst g. 404, skaitys paskaitą apie M. Jankaus, Birutės ir Liet. Giedotojų dr-jos laikus, o po paskaitos bus Maž. Lietuvos Bičiulių dr-jos Toronto skyriaus narių susirinkimas.

Kviečiame visuomenę kuo skaitlingiausiai dalyvauti. M. L. B. Dr-jos Toronto sk. Valdyba.

TORONTO MEDICINOS SESERŲ ŽINIAI.

Visos med. seserys Lietuvoje baigusios Medicinos Seserų Mokyklą, kviečiamos susirinkti šių metų kovo mėn. 30 d. 7.30 vak. pas med. ses. N. Ramonaitę susiorganizavimo tikslu. Adresas: 54 Indian Trail. (Netoli Bloor st ir Indian rd.). Dėl smulkesnių informacijų skambinti: LL-2252. Negalintios atvykti prašomos apie save pranešti, kadangi no rima praveisti tikslį registraciją, kuri padėtų kreipiantis į Kanados Med. Seserų Įstai-gas.

PERSIKELĖ I TABAKO ŪKĮ

Torontietis J. Bersenas suorganizavo būrį bičiulių ir nu-pirko tabako ūkį prie Mt. Brydges R. R. 1. Dabar iš Toronto išsikėlė ir kuriasi tame tabako ūky.

Naujakuriams linkime sekmes.